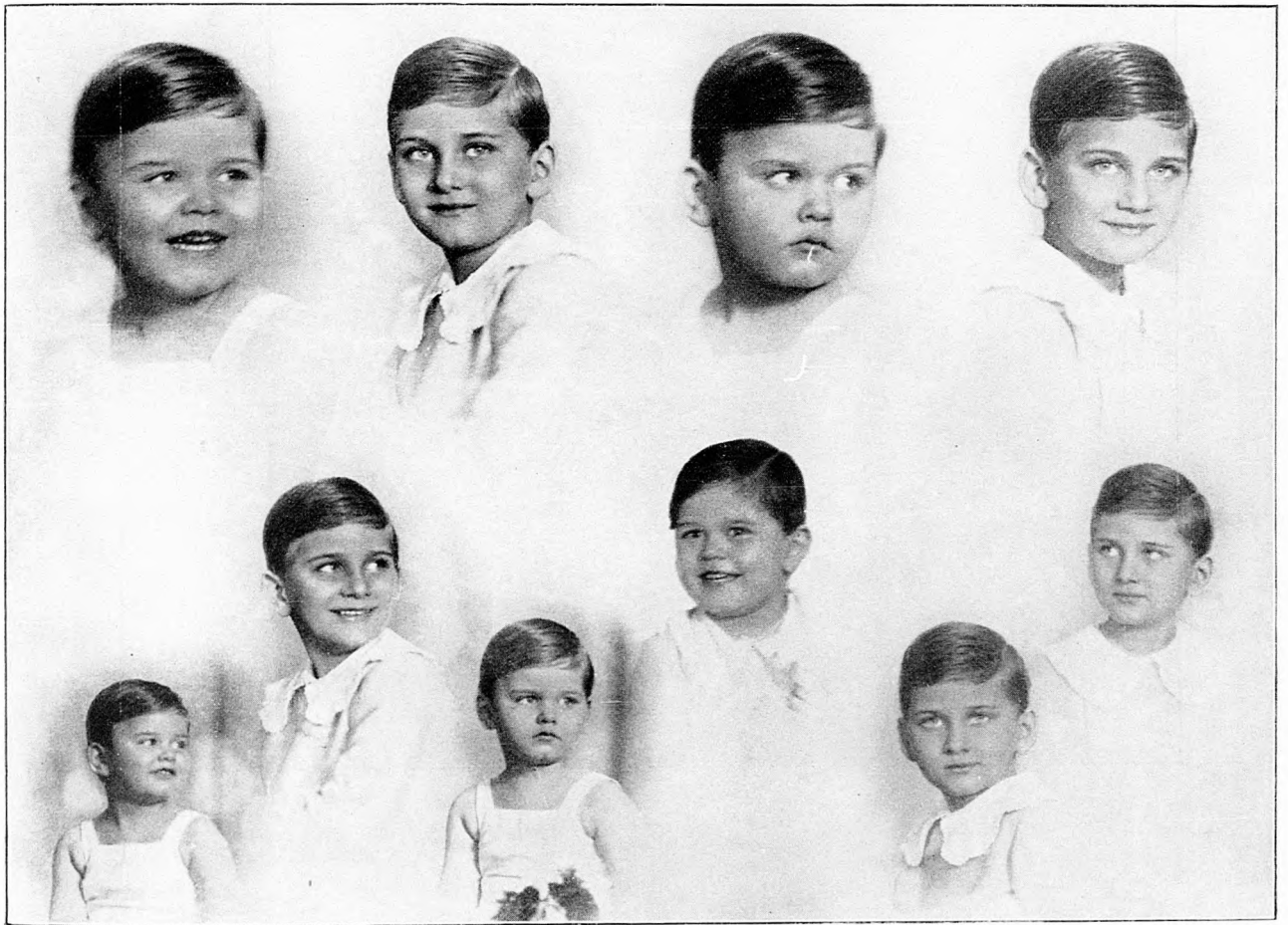

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

KORBULY TAMÁS ÉS PISTA.

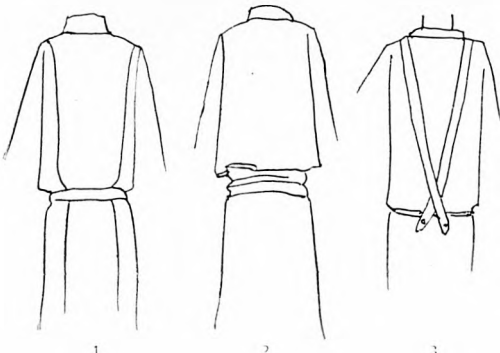
Yeres felvétele V. Harmincad-u. 3.

1

2

3

1

2

3

1 Crépe de chine ruha himzéssel.

2 Délutáni ruha himzéssel

3 Crépe satin ruha a matt feléből való díszítéssel.

MAGYAR URIÁSSZÖNYVOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat * Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án * Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai-utca 37. szám. (Berlini-tér sarok) * Előfizetési ár: egész évre 17 pengő, félévre 9 pengő, negyedévre 6 pengő.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

Az isteni nyelv

Irta: Csermely Gyula

Hat napi teremtői munka és hibátlan állt a remekbe készült világ. Az acélszínű mély égboltozat gyüretlenül domborodott a zsenge föld felett; a Nap, a Hold és minden kicsi és nagyobb csillag a maga helyén volt.

És lett a földön csupa frissesség, csupa most kezdődött élet. A fűszál smaragdjától a cédrusok lombjának majdnem feketéjéig minden szín és ennek ezernyi árnyalata ott ékeskedett az isteni palettán.

Ádám is, a fiatal Erő, és Éva, az elbájoló Szépség, ott ült az Édenben egy sziklának bársonyos pázsitján és szívükben kék dobolt, hogy vannak. Részesei az Életnek és minden élet itt körülöttük az övék!

De nem beszéltek egymáshoz, mert néma volt még Ádám is, Éva is.

Isten pedig ott ült az Édenben ékeskedő trónusán és várta Ádámot és Évát. Mikor járulnak már elébe, hogy megköszönjék neki az életet s hogy nekik adta mindazt, amit teremtett.

Ez a hatodik nap délutáni óráján volt. Zenitjén volt a Nap, mikor életre ébredt Ádám és Éva.

Asmódi, a bíráló szellem, ez a közlépény Isten és Lucifer között: Asmódi is ott állt a Teremtő trónusának oldalán és neki is feltűnt, hogy az emberpár miért nem jön a maga hálaadó szózatával az Ur elé? Hiszen az ő kedvéért remekelt az Isten és alkotott csupa szépet és nagyot! És észrevétlenül elment, hogy felkeresse Ádámot és Évát.

Egy pillanat és megtalálta a kettőt. Ott ültek a bársonyos pázsiton; boldogok voltak, szemük minden csillogása mutatta, de ajkuk egyiknek sem mozdult. Némán ültek, kéz közben és hallgattak.

— Ott van az Ur, — mutatott Asmódi egy irányba — aranyos trónusának idáig látszik a fénye; miért nem járultok elébe, hogy imádjátok s neki dicséretet zengjétek?

Ádám és Éva nem felelt. Hogy meghallották Asmódi hangját, bizonyította az, hogy ránéztek, de csak úgy néztek rá, mint valami madárra, kinek hallják ugyan az énekét de nem értik még.

— Beszéltem hozzád Ádám; megszólítottalak Éva! Azt kérdeztem tőletek, miért nem járultok az Ur elé?

S hogy az emberpár megint csak hallgatott, noha tudhatták, hogy nekik szól a kérdés: Asmódi is tisztában volt a helyzettel. Mosolygott, mint valami jólelkű kritikus.

— Tudom már, mi történt. — mormolta. — Isten, ki mindenre gondolt, kinek alkotó elméje megcsinálta ezt a gyönyörű világot, aki nem felejtett ki a mindenségből egy porszemet sem, melynek valamikor az örökkévalóságban rendeltetése lesz: ez a mindenre gondoló Isten elfelejtette, hogy megteremtse a nyelveket. Ezért néma Ádám és Éva.

És Asmódi gondolt egy merészet és ő alkotta meg nyomban a nyelveket. Ezret, kétezret egy perc alatt, hogy jusson a föld minden népének, ha majd szaporodnak és sokasodnak az emberek és elraktározta a nyelveket egy szekrényben, amit rekeszesre, fiókosra szerkesztett. Minden

fiókba, rekeszbe egy-egy nyelvet, indogermánt, árját, angol és francia, meg dán nyelvet és egyikre a sok közül megtanította Ádámot és Évát.

Azután vezette őket az Ur elé és csillogó szeme beszédes bizonyítéka volt annak, hogy nagyra van a tettével. A világot Isten, de a nyelveket ő, Asmódi alkotta!

Hát szó, ami szó: kissé bosszantotta a Teremtőt ez az incidens. Embereket teremtett, hogy népekké sokasodjanak a földön, de nyelveket, hogy beszélhessenek is egymással, elfelejtett teremteti... Nem bosszantó ez? De csak engedte, hogy muljon el a hatodik nap is és a hetedik napon, vasárnap, mikor pihent, ő is kigondolt magának egy nyelvet.

Majd Asmódit hitta a Teremtő és a mesterműve tökéletességéről meggyőződött zseninek a kevélysége sugárzott le az areáról.

— Ezt hallgasd meg, ezt az egy nyelvet, amit én csináltam, — így kezdte az Isten. És már gyöngyözött is az ajkán az ő nyelve; színesen, mint a buborék, amit kristályüveg-esővecskén olvasztott opálkóból fújtak; zengősen, csengősen, bongósan, mint az aranyra vált virágok szava és amellet tömören és okosan, mint — ninesen erre található hasonlat — mint az isteni agyból lett gondolat.

És Asmódi leborult és az igazságos kritikus tárgyilagos lelkével így felelt:

— Elismerem, én pártatlan Istenem: a te egy nyelved egymaga többet ér, mint az enyéim együttvéve mindannyi.

— Most pedig, — folytatta az Isten, — száguldjunk előre az időben vagy másfél millió évvel, két millió évvel. Már lent él a földön a nép, kinek odaadtam ezt az egyetlen nyelvet. Erigy le, Asmódi, a földre; egy költő, kiből én lakom, az én nyelvemen ódat ír most én hozzád. Másold le, mit ír és hozd fel. És addig is, míg te odajársz, én is szekrényt csinálok e nyelveknek. Nem fából valót, mint a tiéd, de szinaranyból és gyöngyökből csinálom és kibélelem selyemmel, bársonnyal. Csakis így lesz méltó hozzá a szekrény, hogy megőrizzem benne ezt az egy nyelvet.

És egy bimbó pattant és még egy és Asmódi már vissza is jött a verssel. És gyönyörűen, kéjesen olvasta:

Isten, kit a böles langesze föl nem ér,

Csak titkon érző lelke óhajtvá sejt:

Léted világít, mint az égő Nap, de

Szemünk bele nem tekinthet.

És a Nap az égen megállt és hallgatott, a csillagok járása is meglassudott, majd megszűnt egy időre, mert elbűvölten megálltak és hallgattak. A tengerek morajlása elhalkult, a folyóvizek is megszűntek csobogni és minden az ég alatt és a föld felett, a virágok, a falevelek, a surranó, okoszemű gyíkok és a levegőben zümmögő bogarak intettek egymásnak: pszt, csend legyen!

És nemesak a mindenség és Asmódi, de maga az Isten is megmámorosodott a szépségtől, ami feléje áradt e nyelv-

LOHR MÁRIA KRONFUSZ VEGYTISSZÍTÓ, CSIPKE, TISZTÍTÓ ÉS KELMEFESTŐ

GYÁR ÉS KÖZPONT: BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85. SZÁM * TELEFON: JÓZSEF 2—37

ből. Ittas lett a fülük a gyönyörtől és a fülük utján a szívük és a lelkük is.

— Hallod-e, Asmódi, — mondta Isten sok vártatva a szellemnek, — röstelkedtem ugyan, hogy megteremtven a világot, elfelejtettem, hogy megalkossam a nyelveket is, de ha még egyszer teremteném meg a világot, most már szándékkal úgy tenném, hogy te rád bíznam a többit és én csak ezt az egy nyelvet alkotnám. Oly tökéletes, oly szép ez, hogy csak ez az egy nyelv lehet az én nyelvem.

Mihály arkangyalnak pedig ezt mondta:

— Téged bizlak meg vele, Mihály, hogy angyala legyél a népnek, melynek oda fogom adni e nyelvet. És majd annakidején, akkor, amikor, sohse szünj meg szólni e népnek, hogy ragaszkodjék e nyelvhez és őrizze meg; sohse cserélje fel mással még akkor sem, ha egyfelől kincsekkel csábítják, másfelől a pokollal rémitik. Mert tudja meg az én nyelvem népe, hogy csak addig él mint nép, míg az én nyelvem mint nyelv az ő ajakán él...

... És most önöktől kérekem, kik e fantasztikus írsomat olvassák: önöktől, kik itthon élnek a szabad magyar hazában, de még inkább önöktől, kik a „trianoni határon“ túl élnek: nem szólalt meg már eddig is Mihály arkangyal a szívükben?

Sikoly a pusztaságban

Irtta: *Némethy Tihmér*

„Sok hónap van hívem, szívem,
De ma! — csak egy van — csak egy!“

Egy lovas áll a mezőség mélyén. Fekete ménje urával együtt kéllel dél felé.

Kelet felé kirgiz jurták puposodnak a látóhatár szélén, mint óriási vakond-turások.

Amerre a lovas és lova kéllel, apró sátrak sorakoznak, munkások mozognak. Ferengik, — idegenek építik a turkesztán-bocharai vasutvonalat.

A kéllelő lovas a fiatal Emir.

Szikrázó szemmel nézi a munkát. Gyűlölet ég a vérében. Gyűlölet a kultura iránt, amely most már megtöri a végtelen pusztaság szüzi csendjét, — megfertözi a gőzgep füstje az illatos levegőt.

Elrepülnek majd napkelet bűbajos napjai, ha végigcsattog a kirgiz mezőkön, Bochara földjén az első vasparipa.

Nem ellensége a kulturának. A párisi egyetemen éveket töltött. Ismeri Párizs minden szépségét, bűnét.

De most gyűlöli a ferengi kulturát, amelyik eljött utána, hogy összerombolja a szüzi szépségek lehetet finomságait a vas keménységével, a kőszénfüsttel születő vonatdübörgéssel.

Tovább néz a munkások sátrai felé. Egy fehér pont most kiválik a csoportból s közeledik felé.

Összerándul, ráncba redőzik homloka. Súlyomtekintete kéllelve figyel.

A mén idegesen rázkódik a nyereg alatt. Az Emir kihajol a szakszaul lombja közül.

Egy vágatató lovas a fehér pont. Tovább figyel.

Fehér ló... Lovasa is fehérben... De mi az? Belsőszülött? Mit keresett az idegenek, a — ferengik között?

Turbán a fején. Mint neki.

A fehér lovas közeledik.

Az Emir arcán meglepődés villan. A vágatató lovas — egy asszony. Egy idegen, európai asszony. Fején a fátyol turbánszerűen átesavarva. Két szárnya hosszan lobog utána.

A fehér lovas megáll.

Az Emir érzi, hogy lova fel fog nyeríteni. Erősen szorulnak össze térdei. A mén esendesen felnyihog. A lovas nő egy ideig nyergéből nézi a tömött, színes tulipánerdőt. Földre szökken a nyergéből. Kis pányvacöveket nyom bele a földbe, karikájába huzza a kantár végét.

Lova hangosan nyerit a mén felé, amelynek közelségét megérezte.

Az asszony nem figyel a lóra. Téli a tulipánt; közé fehér színű, lilás kelyhű virágharangokat.

Balkarján fekszik a színes virágcsokor; amint nézi a színes, illatozó kelyheket, boldogság ömlik el a lelkén, talán az őt figyelő férfit érezte meg benne az asszony.

Dalba fakadt lelke öröme.

Bohó kis francia dal esendül fel az ajkán. Végiggöngyözik a virágos mező fölött.

Az Emir arcán felhő suhan át, messze évek kódén át rózsaszín emlékek hajlanodnak.

Hallgatja a szerelmes dalt. Elfelejtí a kultura iránt érzett gyűlöletét, az ismeretlen asszony dala felszivódik lelke mélyéig.

Lazán tartja a kantárt, térde szorítása meggyengül lova oldalán. A ló megindul előre, — ura akaratát megérezve, — az éneklő asszony felé.

Elhallgat az ének. Halkan nyerit az Emir ménje. Az asszony riadtan pillant fel.

Rémült sikollyal tántorodik hátra, karjáról a virágok a földre hullnak, majd futva rohan lova felé.

Az Emir ménje egy szökéssel a fehér lónál terem.

— Asszonyom, — szólal meg az idegenek nyelvén, — napkelet fia is vannak olyan gentlemanek, mint napnyugat férfiai.

Az asszony megáll. Szemei rácsodálkoznak a turbános férfiarca. Ajkai pihegve szívják a levegőt.

Az Emir látja, hogy már nem marad egyedül. Lepatant nyergéből. Felemelte a földre hullott virágokat, mély keleti bókkal nyújtotta az asszony felé.

— Ön európai, ugy-e? — szölt halvány mosollyal az asszony.

— Nem, én ennek a földnek az emirje vagyok.

— Szóval, akkor én vagyok a vendég.

— Boldogon köszöntöm atyáim földjén napkelet kirlynőjét, — válaszol az Emir.

Az asszony mosolyogva bólint.

Mikor lovára száll, nem a fehérlő sátrak felé indul lova, hanem a mező mélye felé.

Hallgat, nem beszél, de ideges, mert lovát csakhamar erős vágatába eresztí.

Rápillant néha az Emir lovára. Érzi, hogy az a ló jobb, mint az övé. De asszony, aki le akarja győzni a férfit, egyelőre a lovát.

Mindig hosszabb a vágta, megnyulik a ló teste. Már nem is vágatás ez. Repülnek.

Az Emir megérzi a versenyt.

Egy lóhosszal előbbre engedi az asszonyt.

Repülnek egymás nyomán. Elöl a fehér, nyomán a fekete.

Az asszony karjáról lehull a virág.

Az Emir nyergéből a földig hajol, kezében a virág.

Lova előre szökik, a csokrot átnyújtja.

Megáll a fehér ló. Előtte a fekete.

Az asszony gyönyörködve nézi a pompás lovat.

— Azt hittem eddig, hogy az én lovam a legjobb.

— Parancsolja? Cseréljünk!

— Igazán? Tárul öröme az asszony szeme.

Az Emir már lova előtt áll. Megeresztli a hevedert. Az asszony becézve veregeti a ló nyakát.

Az átnyergelés után megindulnak újra.

Egymás mellett halad a két lovas. Halk a beszélgetés, napsugaras hál, amelyben a szívek boldogan remegnek.

— Nem fáj a szíve, hogy enyém lett a lova.

— Egyiket se fájlalom, ami magához került.

Kérdő szemekkel nézett rá az asszony. Gondolta, — aki lovon jár, az mindent vágtaiban, — lovas tempóban cselekszik.

Mikor elváltak, már a vasutépítő munkások tüzei felcsillantak dél felől.

Egy intés. Hangtalan bucsu. De mind a kettő tudta, hogy még találkoznak.

... A vasutépítő munkálatok igazgatója boldogan látta, hogy a halálos unatkozásban sínylődő asszony életvidám, mosolygós hangulatra talált.

Naponta kilovagolt. Egyedül vágott neki a pusztaságnak. Csak estefelé került haza.

Mig a szem utána tudott figyelni, csendes trappban ment a ló, de mikor a Jesik-kult elhagyta, repült a ló a mezőn keresztül, amelynek mélyén várta az Emir...

A lovak szabadjára, ők egymás mellett, mint két boldog gyermek, akik egymásra találtak.

— Szívem! Alig pár napja, hogy az én földem királynője a földre szállt, — beszélt az Emir, — mégis úgy érzem, hogy a föld születése óta szomjazom a csókját. Népem szokása asszonyokkal telíti a sátrát, nekem csak egy van, hogy utódom legyen. Bennem nem veszíti urát ez a föld. Vérem túléli halálom. Valaki volt, akit szerettem, már ettemtem. Tulipán színezi sírját. A szívem porából éledt újra, az ő hangja csendül a maga ajkán. Az ő lelkét látom életre gyulni a maga szeme tükrében. Lelkem királynője. A csókját könyörgöm.

Az asszony mosolyogva nézte. Hallgatta. Majd beszélt.
 — Az én csókom tüze elhamvad a tilalomban, keserű lesz az íze más asszony csókja mellett. Talán holnap lesz erőm.

— Igaz, — szólt a puszták emirje, — egy szív szerelmű kevés a csókra, kettő kell, hogy szerelmes csók legyen. Tudom, hogy nem szeret.

— Azt nem mondtam, Emir!

Két szem egymásba ölelt.

— Majd holnap, talán lesz erőm, Emir!

Az Emir lovához lépett, hogy a kengyelbe lépjen.

— Hallottam egyszer, hogy holnap sok lesz, de ma, csak egy van, csak egy.

Az asszony is nyeregbe szállt.

Az Emir szótlannal lovagolt mellette, majd megszólalt:

— Mindig csak holnap... Csak ígéri, fűzi a napokat egybe, mint a gyöngyöket az asszony. Azt mondják, megfeketedik az a gyöngy, amelyiket napsugár nem ér. A csók a szerelem napsugara, rászáll az éj, ha nincs benne napsugár.

— Vegye el tőlem, maga férfi, nekem nincs hozzá erőm, nem érti?

— Erőszakkal hajnalt nem hívok az égre. Máglyatüz nem festi az eget rózsaszínre. A napnak kell akarni, hogy hajnal legyen, a földnek várni kell.

Az asszony töprengve néz az Emirre.

— Nyugodjon meg, megigérem, holnap!

Egy aranyfácán rebben fel a lova előtt, majd pár lépésre leszáll.

Az asszony tekintete az Emir pisztolyára téved, drágaköves markolata csillog a napfényben.

— Lehet azzal löni?

— Lehet, biztos kézben veszedelmes fegyver.

Utána nyul.

Az Emir felhuzza a ravaszt, kezébe adja.

Az asszony a fácánkakasra tekint, ujjá a ravaszon.

Az Emir gyönyörködve nézi kipirult arcát.

Az asszony lova botlik egyet, eldőrdül a lövés. Az Emir meléhez kap, meginog nyergében.

Vörösre festi a vér.

Támaszt keresve a levegőbe markol, kizuhan nyergéből. Feje a másik ló lábához ütődik. Holtan terül el a virágok között.

Rémült sikoly reszket végig a kirgiz mezőkön.

A mén riadtan ágaskodik, majd vágatva rohan el a mezőségben, nyergébe akadt asszonyával.

Franciaország egyik elmeegógyintézetében egy csendes örület ápolnak, valamikor nagyon szép asszony volt.

Ha kérdeznék tőle, csak egy a válasza:

„Sok holnap van, de ma csak egy van! Csak egy!”

A költő

Irta: *Égyl Antal*

A Nap haldoklott. A fáradtan hulló sugarak megfürsztötték fiatal homlokát. Karját kitarta a gyöngye szélnek, azután belésusogta:

— *Egyszer a poéta fölment a hegyre,*

Elnézett onnét messze, szerteszét,

Odafent síratta hányatott,

Áru életét... — küldte a halk melódiát, amely szívében fakadt, a kis falu apró viskói felé. A szellő szállt, vitte a nótát és láthatatlanul szerteszítálta a csengő rimeket a zsalus ablakok alatt.

Vasárnap volt. Alkony. A tikkadt fü sikos volt és a költő nekidőlt egy fának. Ábrándosan nézett, mozdulatlanul, mintha festmény lenne és félistennek képzelte magát. A könnyü rimű sorok saját hangján fülbe szaladtak: egész teste remegett, öntudatát legyűrte az a lázas örömsibongás, amely egyre búgta szívében: nagyot alkottál!...

A meghatottságtól harmatos pillái lejjebb ereszkedtek és szeme álmódzón tapadt egy pirostetejű házra: Ugy nézett oda, mint elfutó álma után az ébredő. Megfeszült idegszálaín most már lassabban imbolyogtak tovább a képzetek. Most már élt. Álmaít elhordta a szél: visszasülyedt embernek, aki érzi, ha fáj valamije. És neki nagyon, nagyon fáj a szíve.

Patikus volt. Üde bőré, rózsás arcu fiatalember. Ajkán szelid mosoly lakott, csak mélytüzi, rokonszenves barna szemére ült némi gög. De akik ismerték, ezt is megértették: nem olyan ember, mint a többi. Mély lelkű, nagytehetségű, egyszóval: költő. Neki szabad. Ő már lehet büszke, mert hisz fölkapta nevét a hir, a cigány nótázza a dalait, a helyi lapok, — sőt még a pestiek is! — kinyomják rímbszaladt álmaít.

Egy éve került ebbe a nyomorult faluba. Mikor kiszállt a vonatból és árván, egyedül, a hóna alatt kopott táskájával, nekilátott a förtelmes sárnak, jobban elsmorodott, mint a halk, bánatos arcu ősi vidék képe. Mit keres ő itt?... De a pénz! A hatalmas, a nagy parancsoló!... Mig ő görnyed a lombikok orrfacsaró szája fölé, mig a laboratóriumok hüvös kőköckáit rójja azért, hogy élhesen, addig egyesek szórják a pénzt, a nagyot, a hatalmas,

a sokat. Markukban aprósággá törpül, semmivé szűkül, hogy helyet adjon az újabbnak... és munkátlan naplopásukért hull, egyre hull a pénz, míg ő éveikig koplalt, nélkülözött, tanult azért, hogy mire elvégezte az egyetemet, idekerüljön ebbe az eldugott, sötét faluba. A sártenger ragadós hullámai körülhizelegtek cipőjét, otrombákat cuppogtak mintha mondták volna:

— A pénz!... a pénz!...

A patika hivalkodó, tornyos épület volt. Magán viselte gazdjára lelkét.

Mikor rájuk nyitotta az ajtót s fagyos mosolya megfűrdött a petróleumlámpa langyos fényében, mégis elcsodálkozott: a patikusné szép volt, mint egy festmény és szeliden révedező szemén csöndes levertség tanyázott. Olyan volt az az asszony, mint amilyenekről a mult költői zengtek bánatos verseket...

Jászai Kálmán belébolondult. A hosszú, téli éjszakákon ő érte égett szobájában a lámpa, ő érte gyült rövid két hét alatt halomba egy kötetnyi nóta és tűnt el Jászai arcáról a rózsás jókedv. Szeme alá karikák festődtek, álmai megrövidültek és ha mégis elaludt: kusza, beteges álmokat látott. Órákon át elült ágya szélén. Egész teste egy nagy fül volt, amely örködött, figyelt. Ha mélyebbet rágott a régi butorban a szű és a csöndben megpattant egy kiszáradt farost, végigszántott a hátán a hideg... olyankor ébren álmodott... kiméredt szemét a fekete semmibe furva, abba a fekete semmibe, amelyben mélységesen szunnyadt a esend... és amelyben mégsem történt semmi, csak robusztus, gyötrő víziók kusztak ide-oda, kínosan, otrombán, ijesztőn... az ilyen éjszakák után egy-egy ráncsal, meg egy-egy verssel lett gazdagabb Jászai, a patikus költő.

*

...Milyen jó volna megindulni és csuszni, — gondolta, — a tikkadt fű síkos, rohanna rajta feltartóztatlanul. Azután úgy szednék össze, zuzott fejjel, holtan. Több álmom nem zavarná. Gazdag lelkéből kiröppennének a színek és végtelen csönd ereszkednék örök éjszakájába, amelyet nem bitorolnának el többé azok az erőt, szívet, életet rabló gyilkos víziók...

*

Odalent, a faluban, már rendezkedett az este: a csorda megfért, az állatok patája fölverte a port. Lucza bácsi neki dült a kopott kötélnek: a kis harang zsongott, lágyan csengő hangja szerteömlött a levegőben. A gyöngeszél megfordult, elvitte a port, a rét és a lekaszált mezők befűtő szénálatát Jászai arcába esapta.

Az üde csönd, a gomolygó báránnyelűk az elnyult, természetfeszítette táj új álmokat szűrtek lelkébe: újból kedvet kapott a harchoz! Nekivágni az eseményeknek, vállfeszítve izzadni ki a mindennapit és elnyerni őt... Hőfehér hangulatok uszta leke taván.

Tekintete lefutott a faluba: pillantása vágyón tapadt a kitémasztott patikaablakra. Olyan bensőséges volt az a nézés, mint az anya bucsucökjé, mikor gyermeke hosszú útra megy...

*

A szán röpült. A lábzsákok jó meleget tartottak. A patikus mormogva szidta a farsangot, a telet, a táncot... az asszony kuncogott, Kálmán didergett, mert neki nem jutott más, csupán a pokróc vége. De azért boldog volt ki mondhatatlanul: szorosan amellet ült, aki az élet volt neki és akinek a melegét, ilyen áldott közletről, csak most érezte először életében. Fantáziája szárnyalt: lelkében csendült a keringő, maga elé képzelte a baltermet. A táncfőt sokat remélt: majd egy lázas, gyors valcer árjában, — amely olyan lesz mint egy forró, őszinte, kábító esők, — bevallja neki... Átfonja derekát, szorosabbra öleli s ha nem néznek oda, még meg is csókolja a vállát, hamvas, rózsaszín vállát, amelynek emléke örökké ott fog égni szívében... örökre, még a tulvilágon is csak azt fogja álmodni.

A szán zökkent. Ott álltak a *Bika* előtt, amelynek a nagytermében tartották meg a megvebált.

A patikus a ruhatárat intézte el, Kálmán a karját nyújtotta Katónak és bevezette a terembe. Rengeteg szem akadt meg rajtuk: az asszony szép volt, telt, hamvasbőrű, álmodó szemű. Jászai kitünő alakú, férfias arcú.

A cigány, mikor megpillantotta Jászai Kálmánt, széleset vigyorgott és rázendítette:

„Mond, napsugár, fűrésztli már a tájat?
 S a szél az illó bimbók közt suhan?...”

Ez volt a legkedveltebb nóta azok közül, amelyet ő írt és amelyet a primás zenésített meg. A közönség suttogott, halkán szíszent a szó: Az a szerző! Helyre gyerek! Szép fiu!...

Kálmán tekintetere újból kiült az enyhe, fiatalos gög, az asszony büszke volt, hogy ennek a szép dalnak a szerzője az ő lovagja. Egy rövid pillanatra rávetette szemét, mosolygott, majd melán, pózzal odanyújtotta ápolat ujjahegyét a szolgabirónak.

Amíg Kató táncolt, Jászai szorgalmasan itta a likőröket egyre-másra: a szívét erősítette!

Éjfél felé, mikor már felbomlott a rend s az asszonyok haja éppen olyan rendetlenül bodrozott nyakukba, mint amilyen gyűrötté váltak a frakkok, Jászai fölkererte az asszonyt.

Félkarjával átfonta, tekintetük egymásba olvadt: Katón vidám tűz égett, míg Kálmán félénken és mégis tele reménnyel kutatta az övét. Végre megemberelte magát: a nagy erőfeszítés kiült homlokára, hangja vágyakozón csengett:

— Asszonyom!... Kató!... Imádom!... Mióta megláttam, nincs nyugodt percem... minden vágyam maga és csak magáért akarok híres lenni...

Az asszony szája körül újból megjelent az a szelid, értelmes mosoly, amelyet már annyiszor rímbeszedett Jászai. Halkan mondta:

— Költ, barátom?... Költ?...

— Ne játszó! Megörülök! Ha arra gondolok, hogy férje átfonja derekát, ajkát ajkára tapasztja, kihull a labam alól a talaj!

Az asszony felfortyant:

— Maga már izléstelenkedik is! Ezt nem néztem volna ki magából... Kérem, vezessen a férjemhez, — azzal már ment is előre.

Kálmán megszedülten állt: ezt nem hitte volna. Mindent inkább, csak ezt nem! Érzéseit megcsufolták!... Borzongás szaladt végig a testén. Ugy állt ott a táncolók között, mint akit odafaragtak.

Tőry Pista karonesipte:

— Gyere, Kala, itt van Szombati János, be szeretnénk mutatni neki.

Nem volt védekezés, vitték.

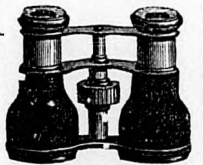
Szombati János, az országos hírvő költő, cigarettázva ült az étteremben. Apró, pupos ember volt. Hatalmas koponyája busan ült fáradt testén, mint a havas jegenyén a varju. Csodálatosan beszédes kék szemei mosolyogva üdvözölték Kálmánt. Egymás mellé ültek. Jászai egyik cigarettát a másik után dobta el. Izgatott volt. Ha Szombatiira nézett, csodálatos melegség szántott végig testén: ő már befutott... ferde testét, rossz tüdejét, bánatát... mindent... mindent kárpótol művészeté... De egyszer majd ő is. Hiszen még olyan fiatal.

Szombati beszélt. Rokonszenves, behizelgő volt a hangja:

— Hogy mit tartok az ön verseiről?... Hát... szé-

CALDERONI és TSA
 LÁTSZERÉSZEK
 Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.

Látszövek, szemüvegek, orrcsüptetők, Zeiss és Görz-üvegekkel. Barometerek, hőmérők.

pek. De mulandók. Ezek az alkotások még a tetszés és a nemtetszés szűk körén belül mozognak. Uram, nem érzi, hogy ezek a csengő-bongó versikék már régen túlhaladott álláspont? A ma problémáival kell foglalkozni. Nem fogja meg a nyomor? A pénztelenség? Természetesen politika-mentesen kell érezni. Azok a dolgok azután örökbecsűek lesznek. Szépek, erősek, hatalmasak. Az álom már meghalt. Ábrándozás nincs, mert a ma-gondolkodója érzi, hogy ezek a híg, színes, velőtlen látományok tévutra hajtják a lelket. Irni kell, uram! Merészen. Nem asszonyokról, hófehér, könnyesarcu leányokról, hanem az egyenlőtlenség-ről. Az osztályharcokról. Odaállni az egyik párt mellé és védeni. Küzdeni. Eszméikért. Ez a szép!... Minden verse sir: hagyja el a bánatot. Küzdje le fiatalságát. Technikája van, csak nem tud attól a szentimentális ködötől szabadulni, amely most ott lebeg a szíve felett. *Sturm und Drang-period*, amint a németek nevezték. Igazuk van: a kiforratlan, alkotni vágyó fiatalok szakasza ez. Csillagot akarnak rugni és kitérni a lábuk. Azért ne haragudjék rám, én csak segíteni akarok magának: én hálás vagyok az alkotni vágyó fiatalságnak. Azoknak, akiket leköt a mindenki baja. Mert oda szív kell, uram. Nagy szív. Igaz, jó, szerény. Ne szomrodjék el. Irja ki a lelkét. Nem lesz nagy baj, ha nem cseng pontosan majd a rim, s ha az egyik sorban egy szótaggal kevesebb lesz, mint a másikban, de eleven legyen. Fiatal. Duzzadó. Ha megtalálja majd önmagát, akkor már pozíciót is teremtett: akkor lesz pénze is bőven. Csak az a fontos, hogy tudni kell!... Irjon most valamit. Hogy mit, azt én nem mondhatom meg: de okvetlen le kell, hogy kösse ez a nyüzsgő káosz. Hasonlítsa össze a zajos báltermet a költő csöndes szobájával... a nyomortanyával... valamivel... önnök kell rájönni, én csak tanácsot adhatok, menjen, irjon!... igazán sajnálnám, ha megfojtaná a szentimentális kód, amelytől eddig az életet nem tudta megpillantani...

Szombati lágy, asszonyos hangja szürkén szemezett, mintha homokot szitálna s csak akkor látja az ember, mikor a gondolat végére ér, hogy mekkora sivatagon lábalt át.

Jászai szédülten állt meg egy elhagyott sarokban. Belátta, hogy Szombati Jánosnak van igaza. Szinte érezte azt a láthatatlan, furesa ködöt, amely fojtogatta. Hirtelen heves vágyat érzett, hogy irjon. Papírt kotort elő, homloka ráncba szaladt:

„Keringő párok
Semmit sem láttak:
Odalent a nyomortanyán
Álmodik tunyán
A költő...
Szava el nem ér,
Muzsikál a vér:
Lelketek csók tüze
Füti át,
S nem halljátok a
Kétségbeesett, halk
Melódiát...”

Jászai Kálmán elkedvetlenedett: nem ilyen akart. Nem az jött ki a ceruza végén, ami a lelkében tombolt. Kétségbeesett: nem ura a tollnak! Más képet fest a keze, mint amilyent a szeme lát. Sohasem fog semmi szépet, semmi örökbecsűt adhatni. Eddig azt hitte, hogy van tehetsége, de most, mikor Szombati János fáklyával mutatott agya hínáros sötétjébe, látta, hogy üres!... Vége: álmai elusztak, mint azok a papírhajók, amelyeket kölyök korában eregetett a megduzzadt patakparton.

Kató csak ábránd volt! Költészete pedig az ördög incselkedése...

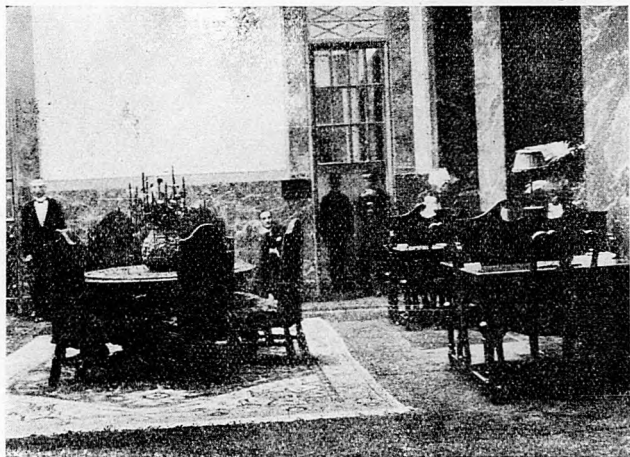
Leült egy elhagyott asztal mellé és ivott. A szíve fájt, halántékán kétségbeesetten lüktetett a vér. A föld kiesüszott lába alól, sehol sem látta a célt, amely megérdemelte volna a harcot. Üres homály ölelte át, amely alatt végtelenül sajgott az elhibázott múlt és amely szürke, szintelen ködbe burkolta a jövőt.

— Vége... — motyogta és nagyot huzott a pohárból... vége!...

Kiesít kitekintett az ajtón, amely a bálterembe vitt: az asszonyt látta, amint telt formái meg-megvonaglottak a tánc erotikus gyönyörűségében. Rózsás válláról picit lecsúszott a bársony, a lámpafény megtört a bőrén, szégyenülten, ennyi tárt titok láttán. Derekat a részeg báró ölelte és szorosan magához szorította.

Jászai torka el-elszorult. Alig volt elég ereje ahhoz, hogy bevágja az ajtót. Aztán halkan, gunyosan motyogta:

— Szava el nem ér... muzsikál a vér... lelketek csók-tüze füti át... s nem halljátok a halk... megtört melódiát... — érezte, hogy sulytalan kövekkel hajigál, tudta, hogy sohasem lesz belőle semmi. Most, — ebben a fölhevült, kétségbeesett pillanatban, — még egyszer és utoljára költő-

Britannia-szálló előcsarnoka

nek érezte magát, aki belát a jövőbe: nagyon szomorú, foszlós, fátylós színek usztak benne... céltalan álomhajók roncsait szórta szét az emlékezés szele... majd újból visszatért embernek a földre és megtörtén, megadón vallotta be önmagának: — Vége!...

*

Négy óra tájban futótűzként terjedt szét a hír:

— Jászai Kálmán agyonlőtte magát a folyosón!...

Óriási zavar keletkezett. Az orvos halált jelentett, a párok elijedtek a táncról. Mindenki a vézna, csontos Nagyurat látta, aki előtt nincs csukott ajtó.

A vendégek megindultak. Jászait letakarták köpenyével... A patikusék utolsónak hagyták el a *Bikát*. Kató remegett, picit szánta a hóbertos fiút, de azért asszonyi büszkesége fölemelte fejét és titokban, — mélyen a szívében — bevallotta önmagának, hogy mindez érte történt...

...Öt óra tájban jött Jászaiért a gyászkocsi. A férfiak nagyrésze lekisérte a kapuig. A kis városnak nagy delicia volt az ifjú költő öngyilkossága.

A kocsí után, rövid meggyfabotjára támaszkodva, Szombati sántikált szótlan. Sápadt arcán fölfehértlet a hó, nagy, eleven szeme csillogott... és senki sem sejtette, hogy ennél a halálnál ő a sárga, vézna Nagyur, aki előtt nincs csukott ajtó és aki annak az ajkán keresztül szórja a megkívánt testébe a mérget, akit éppen legalkalmasabbnak talál erre...

Britannia szálló

VI., TERÉZ-KÖRUT 39. Elsőrendű családi szálló minden modern kényelemmel. :: Kítűnő konyha. :: Külön diétás konyha orvosi felügyelettel. NÉMETH ALADÁR

Komédia

Kedves Barátom!

Ezt a leveletem egy rövid párbeszéddel nyitom meg, amely köztem és egy budapesti színház igazgatója közt folyt le a napokban, a Fészek-művészklub egy kis asztalkája körül.

Színigazgató: Mondd, kérlek, mi ütött ujabbán a közönségbe? Megveszem és a lehető legjobb előadásban mutatom be a legsikeresebb francia rigjátékot — és egyetlen feltételt sem tudok vele csinálni. Mi ez? Hát ennyire szegény a publikum, vagy talán megváltozott az ízlése?

Én: Körülbelül eltaláltad. A publikum valóban szegény és a publikumnak meg is változott az ízlése. De ez nem minden. A szegény publikum is áhítozik a szépre és a jóra, — attól ne féljétek, hogy a színház elveszti a varázsát. Ami pedig az ízlést illeti, azt rég tudotok kéne, hogy nem az van rendjén, hogy a publikum irányítsa az ízlést, hanem az, hogy ti vezessétek a közönséget jó írók és jó színészek segítségével. Erről azonban — az üzlet kedvéért — leszoktatok és most csodálkoztok, hogy a tömegek elkerülik a színházat. Tanuljátok meg végre, hogy a közönség nem akkor nyilvánít véleményt, amikor megtölti a színházat, hanem amikor távolmarad. Mert a nézőteret be tudom népesíteni egy merész nuditással, egy exotikus mutatvánnyal, egy jazzband-komédiával, — ilyenre mindig akad publikum egy millió nagyvárosban. Hanem: amikor nem jön a közönség, akkor biztos lehetsz felőle, hogy nem a közönségben van a hiba, hanem a színház vezetésében.

Színigazgató: Próbálkoztam én már mindennel, barátom. Itt valami varázslat történt. Nem tudom, hogyan csalogassam vissza a közönséget.

Én: Nem gondoltál még arra, hogy — teszem azt — tisztességes nők is vannak a világon, nemcsak kokottok? — nem gondoltál még arra, hogy komoly családapák, rendes férfiek is vannak a világon, nemcsak léhűtő, kalandvágó férfiak? ... Mert a te színházadban minden nő kikapós — és ez nagyon nyelhe kifejezés — és minden férfi mintha elmebeteg lenne: úgy járja a charlestont egy-egy táncosnő vagy még ennél is alpáríbb nőszemély térden felül érő szoknyája körül. Hát azt hiszed, mindenki meggárgyult, megköttyagosodott, meghülyült? és éppen az életnek ezekben a mindennél súlyosabb napjaiban? ...

Színigazgató barátom idegesen rágta a szivarját és nem szólt semmit. Szomorúan bölintott, mint akit nagy-nagy csalódás ért. Részevél szorítottam meg a kezét, mikor távozott. Mert sajnálni kell mindenkit, aki nem lát tisztán ott, ahol már a tömeg is tisztán lát és akinek ez a vaktság százezrekbe kerül. Pengőben persze.

Ilyen hangulatban néztem végig egy francia szindarabot, amely arról szól, hogy egy lővészárokból kikerült, paraszti sorból származó, szókimondó, jólelkű falusi plébános hogyan keveredik ellentétbe — de csak látszólagosan — a tulajdon hivatásával, a felsőbbiségével és elsősorban az új gazdagokkal. A tendencia tiszta és nemes. Pellegrin abbé a világháborúból nemcsak nyers, faragatlanul őszinte beszédet, de a csaták forgatagában acéllá edzett idegeket és arannyá olvadt szívet hozott magával a csöndes kis bretagne-i faluba. A krisztusi ígét a maga szent tisztaságában értelmezi és a krisztusi irtalmasságot a maga isteni fogamatával gyakorolja. Darabos a szava, mint a rög egyszerű, durvakezü emberének, de szívében a nap éltető melege, a hold bánatos szelidsége, a csillagok reszkető szerelme lakozik. Úgy indul a darab, hogy szinte feldobogott a szívem: ime, megszületett a régi, az igazi, a halhatatlan emberi igazság modern apostola.

Ahogy tovább folyt a játék, felvonásról-felvonásra, jelenetről-jelenetre csapott meg a csalódás jeges lehelléte. Hiszen ez a darab is csak olyan, mint a többi. Szerepel benne egy léha, sőt förtelmes züllött asszony, akit Páris mocsarából, a villanyfényes, parfümös éjszakai lápvilágból egy érzéki és műveletlen hadseregszállító emelt ki és tekin-

tet nélkül a multjára, a feleségévé tett s ez a nő egy történelmi nevezetességű kastélyban ugyanazt a feslett életét folytatja, megmérgezve maga körül még a levegőt is. Aztán jön egy perfid szinpadri fogás: a naiv vidéki plébánost Páris egyik orgiátanyájára viszi a szerző, azzal az átlátszó céllal, hogy a tisztaéletű férfi lelkét befröcskölje a lengeruhás lányok és pezsgőtől, ölelkezéstől elhülyült fickók: ripók sértéseivel. Hiába jön aztán egy biblikus tiráda, amely a főtisztelendő ur szájából hangzik el: a közönség úgy érzi magát, mint akit legjobb érzéseiben megcsúfoltak és megtapodtak. A szájunk ize kesernyés, mert a trükk, az átkos szinpadri trükk fanyarsága maradt csak meg az egész profán jelenetből. És nem békit meg aztán sem az erkölcsstelen hadimilliomosné lovagjának a hajánál fogva előráncigált eljegyzése egy csöndes leánykával sem a plébános körül lihegő gyűlöletnek a biboros kegyességében való felolvadása.

Iskolás példája ez a párisi darab annak hogy ahol a nemes célzat mint valami lóláb fityeg ki, hogy ahol vezércikk-szólásokat vagdosnak a fejünkhöz, ott nyomban ágaskodni kezd bennünk a gyanu: hopp, itt becsapásra megy a játék, — becsapni pedig nem hagyom magamat. A tendencia ugyanis, ha még oly emelkedett, csak akkor talál fogékony zöngeszekrényre a közlételekben, ha nem prédikálják belé, hanem egy cselekmény, egy mese, egy történelmi, emberi sorsok összefonódása, élethelyzetek keresztvezése, jellemek szembeállítása, szóval egy költői alkotás mesteri irányvezetése érleli meg bennünk a gondolatot, azt a gondolatot, amely az író lelkében is élt. Innét van Shakespeare csodálatos és örök lelki hatása a szinpadon. Dickensé és Jókaié a regényben. Homéroszé és Arany Jánosé az époszban, Petőfié a lírában.

Most pedig, engedd meg, kedves barátom, hogy az itt föllálitott tendencia-elméleten keresztül vizsgáljam az utóbbi idők egyik legnagyobb magyar szinpadí sikerét, a mindig elmés és vidám Szenes Béla „Nem nősiülök“ című rigjátékát. Szenes Béla a mai, lelkileg és testileg degenerált, torz és léha nagyvárosi leány típusát rázolja fel, mellé állítva a szépen megőregedni nem akaró, léhaskodó mamát és szembeállítja velük a Tegnap asszonyát, a tisztaelkű, okos és asszonyi varázsával ható nagynénit. Egy férfiert folyik a harc. A hódítás eszközei: tánc a tébolyulásig, cigarettá és nikotinnmérgezésig, rüzs és puder a föl-nem-ismérésig és szabados viselkedés, felületes, olykor visszataszító beszéd. Szükség van erre? Az író könytelen hű fotográfáját adni életnek és léleknek, jellemnek és cselekedetnek, hogy aztán annél frappánsabb legyen a romlott, — de csak szokásaiban, modorában romlott, mert alapjában réve jóra való és megjavítható leány megtérése.

A játék, a melyet mulatságos bonyodalmak kanyargóin mesteri ügyességgel visz a szerző, kiengesztelő megoldásban csattan ki: a nősiülni nem akaró, a házasságtól irtózó férfi nem tud ellentállni a tisztas, halkszavú, finom modoru leánynak, aki eldobta magától a férfi-majmolás eszközeit és a nagynéni iskolájába iratkozott be, ahol egyetlen kötelező tantárgy van: a nőesség. Amint Goethe mondja: „das ewig Weibliche.“ Tendencia van ebben a darabban is, de engedje meg nekem az én kitiünő Szenes Béla barátom: ez a pompás és hódító tendencia talán még erősebben kicsindült volna, ha itt-ott a szerző személytelenné válik és mintegy elbujik az alakjai mögé. Én ugyanis a nagynéniiben akaratlanul is — Szenes Bélát fedeztem föl, ezt a nagyon rendes, nagyon derék férjet és családapát, két nagyszerű gyerek boldog papáját és egy jószágos, okos asszonyka életpárját. Szó, ami szó: ezt a Szenes Bélát is szívesen látom, de mit gondol Szenes Béla: ha egyetlen magyarzó szó sem hangzik el a darabjában mai és tegnapi asszonyokról, csak kizárólag a briliáns darab cselekménye és sok fényesen megfigyelt alakja beszél a szerző helyett, nem sokkal mélyebben szántott volna a közönség lelkében az ő egységes erkölcsrajzot? Erre feleljen Szenes Béla, akit ime nyilvános vitára szólított fel lapod hasábjain.

Abban a reményben, hogy a jövő szám meghozza Szenes Béla választát, szeretettel üdvözöl
 Eugenius.

A társaságból

Halló!... Csókolom a kezét, nagyságos Asszonyom!... Igazán boldoggá tesz, hogy már ilyen korán délelőtt hallhatom a kedves hangját... Vagy úgy? Még nem méltóztatott lefeküdni? Emél jobb véleményt igazán nem lehetne mondani a Budapesti Egyetemi Ifjak Énekkarának a báljáról. Ha nagyságos Asszonyomékilyen sokáig maradtak ott, akkor bizonyára pompásan mulattak... Ugy-e, hogy igazam volt? Ezek a fiúk olyan kedvesek és szeretetreméltóak, mintha vissza akarnák vár-

szolni a régi, kedves magyar bálók emlékéét...

Halló! Most aztán egy nagyon kedves esetet fogok elmondani... De nehogya szószertint méltóztassék érteni. Ez csak afféle humorista-ugratás volt, minthogy az egyik szereplő egy közismert humorista, a másik pedig egy szintén közismert novella-író... Hát, kezét csókolom, éppen együtt ballagott a két barát a déli órákban, amikor is a Britannia-szálló elé értek.

- Menjünk be, — szólt a humorista.
- Nincs étvágyam, — válaszolta a másik.
- Csak gyere be, majd én rendelek valamit.
- És addig én mit csináljak?
- Tudod mit? — mondta a humorista. — Hogy te se ülj ott hiába, addig elcsereled a kabátodat egy jobbal.

Mondanom sem kell, Nagyságos Asszonyom, hogy ezek után mind a ketten bementek és jóízűen megebédeltek...

Halló!... Van egy kedves házi hírünk is. Koós Tibor és neje, lapunk kedves előfizetői, pompásan sikerült farsangi estélyt rendeztek budai villájukban. Ott voltak Andor Endre h. államtitkár, neje és leánya, dr. Hazay Gyula min. tanácsos és családja, dr. Henze László min. tanácsos, neje és leánya, dr. Uray József főügyész, neje és leányai, Csonka Kálmán műszaki tanácsos, neje és leánya, Tótlóssy Ede főszolgabíró, neje és leánya, dr. Hazay Árpád min. titkár és neje, öz. Korály Béláné és még sokan. — természetesen a táncoló kedvű fiataliságból. — legvégül pedig csekélységgem. Pompás, finom és előkelő mulatság volt. Csak nagyságos Asszonyom jelenlétét nélkülöztük fájdalmasan.

Halló!... Persze, hogy van, Nagyságos Asszonyom... A diplomáciai világban is történtek farsangi változások. Tadic Jóska, budapesti diplomáciai ügyvivő, angorai követ lett, Gyorgyevics Sándor, müncheni főkonzul pedig budapesti követségi tanácsossá nevezték ki. Sztójánovics Fotil, eddigi budapesti jugoszláv főkonzul helyére Prohics László, klagenfurti konzul került.

Halló!... Természetes, hogy folytatódtak, Nagyságos Asszonyom. Schneidt Gyula tábornokék, Dormándy Gézáék, Wlassics Gyula báróék és Barcza Zoltánék rendeztek pompásan sikerült háziestélyeket...

Halló! Igen, Nagyságos Asszonyom, egy kedves házi szenzáció... Esküvőről van szó. A menyasszony, — jaj, ne tessék haragudni, még nem szabad elárulnom a nevét. Anyujit azonban mondhatok, hogy a kis menyasszony a budai Vár legszebb virágszáta. Az esküvő nemsokára meglesz, akkor majd a boldog pár nevét is elárulhatom.

Halló!... Koncert, az nagyon sok lesz! Engedje meg, hogy külön felhívjam a figyelmét. B. Sándor René március 1-i Mozart- és Bach-estélyére... Hollywoodból is van hírem! Természetesen, kábeltelegramm... Korda Sándor, a szeniális magyar filmrendező, új filmen dolgozik. A címe: „Az ellopott menyasszony.“ A First National rendelté meg, egyetlen kikötéssel, hogy a cselekmény Európában játszódjék. Ugy látszik, Nagyságos Asszonyom, ez a film pionírje akar lenni az Amerika és Európa közt újból feléledő barátságának.

Halló! Ne tessék haragudni, Nagyságos Asszonyom.

hogy megint csak a mi pesti bohémvilágunkból vett kis történettel fejezem be mai jelentésemet. A történet egyik szereplője egy író, aki egyébként közismert szenzációs pumpolásairól. A másik szereplő pedig egy bankár, aki az írók klubjának is tagja és akit az író nagyon sokszor megpumpol. Az író ur most is szeretett volna egy hasonló manővert végrehajtani, de nem tudta: hogyan. Végre mégis csak kitalálhatott valamit, mert megszólította a bankárt.

— Fogadja részvételem... Hát tényleg ennyire van? A bankár elvörösödött.

— Mennyire?

Az író részvevő hangon folytatta:

— Nekem bevallhatja... Azt beszélik városszerte, hogy ön anyagilag teljesen tönkre ment...

— De kérem, ez hazugság! — pattant fel a bankár. — Sohase voltak rendezettebbek a pénzügyi viszonyaim, mint most!

— Ugy? — kérdezte mosolyogva az író. — Akkor legyen olyan jó, adjon kölcsön husz pengőt...

Az író megkapta a husz pengőt, én pedig, Nagyságos asszonyom, hódolattal csókolom a kezét és kellemes alvást kívánok a — tegnapi bái éjszaka után...

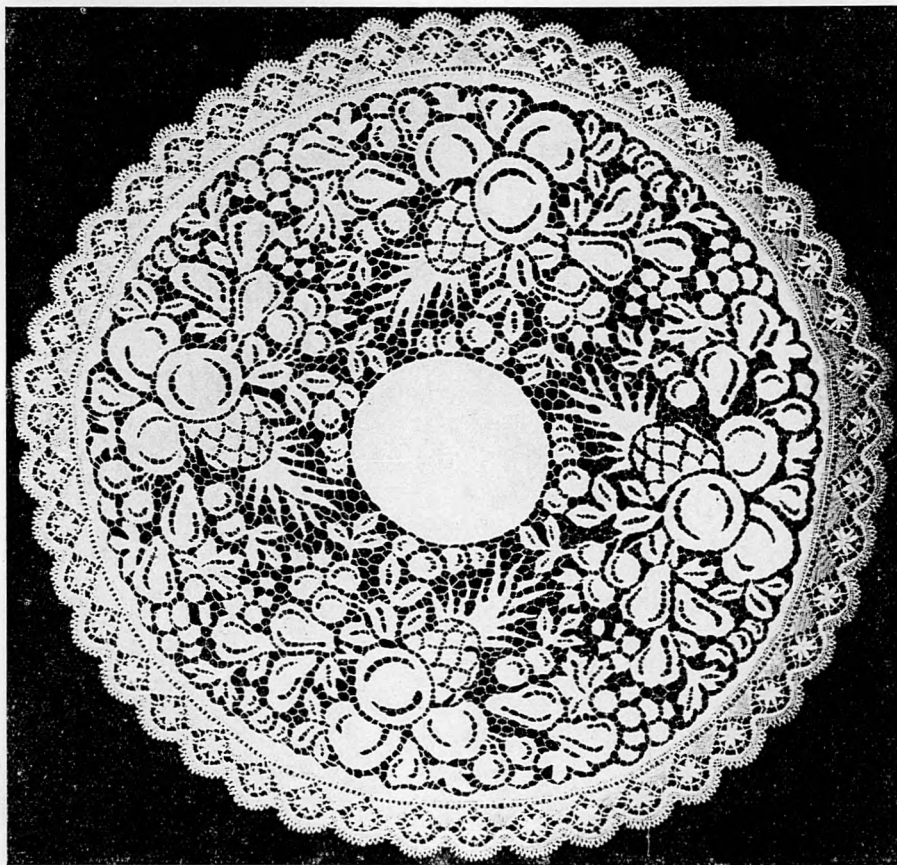

Néhány szó a kézimunkáról

A kézimunka az iparművészeteknek ahhoz az ágához tartozik, amelyben a lehetőségek forrása kimeríthetetlen. Noha megszámlálhatatlan mennyiségű és alaku kézimunka-minta forog közkézen, nemesak évtizedek, hanem évszázadok óta, a művészeti érzék, találékonyság, kedély és fantázia mindig újat és újabbat, meglepőbbnél meglepőbb alkotásokat hoztak felszínre. E tekintetben a kézimunka bizonyos párhuzamba vonható a zenei kompozíciókkal. Amint a zene ősidők óta az alaptónusok felhasználásával és azok variálásával mindig újat képes produkálni — és Orlandus Lassus-tól kezdődően, Monteverdin, Palestrinán, Tartinin, Bachon át egész a XVIII. és XIX. század halhatatlan zeneszerzőiig mindig újabb és újabb remekekkel lepte meg a kulturált

rákba, ha a reprodukció technikai készsége az előadott mű koncepciójával és szépségével arányban áll, épp így a kézimunka kompozíciója is csak akkor juttatja kellő érvényre művészi szépségeit, ha annak feldolgozása technikailag nem marad a tökéletes elképzelés mögött és ha a manuális kivitel a külső szépség megóvása mellett az anyagszerűséget pillanatig sem téveszti szem elől.

Elképzelhetetlen a sokasága a már létrehozott kézimunka-mintáknak és tervezeteknek, de még kevésbé képzelhető el a még csak ezután létrehozandó és ezidőszert még az álomszerűség honában leledző szebbnél-szebb kézimunka-kompozícióknak, amelyekkel az egész világ minden kulturált nemzete ellátható, sőt elárasztható volna!

Gottlieb Modell

világot, épp olyan kimeríthetetlen és kiadhatatlan a forrása a kis varrótű- és kötőtű foglalkoztatására szolgáló kézimunka-kompozícióknak is.

Amint a szépirodalomnak, zeneművészetnek és a művészetek nagysokaságú többi ágazatának megvan a maga fokozatos fejlődésének a legrégebbi időkig visszavezethető történelme, ugy a kézimunka és csipke fejlődésének az ókorig visszavezethető történelme is szívet-lelket gyönyörködtető tanulmánya az ezel a művészeti ággal intenzíven foglalkozó tudományos köröknek.

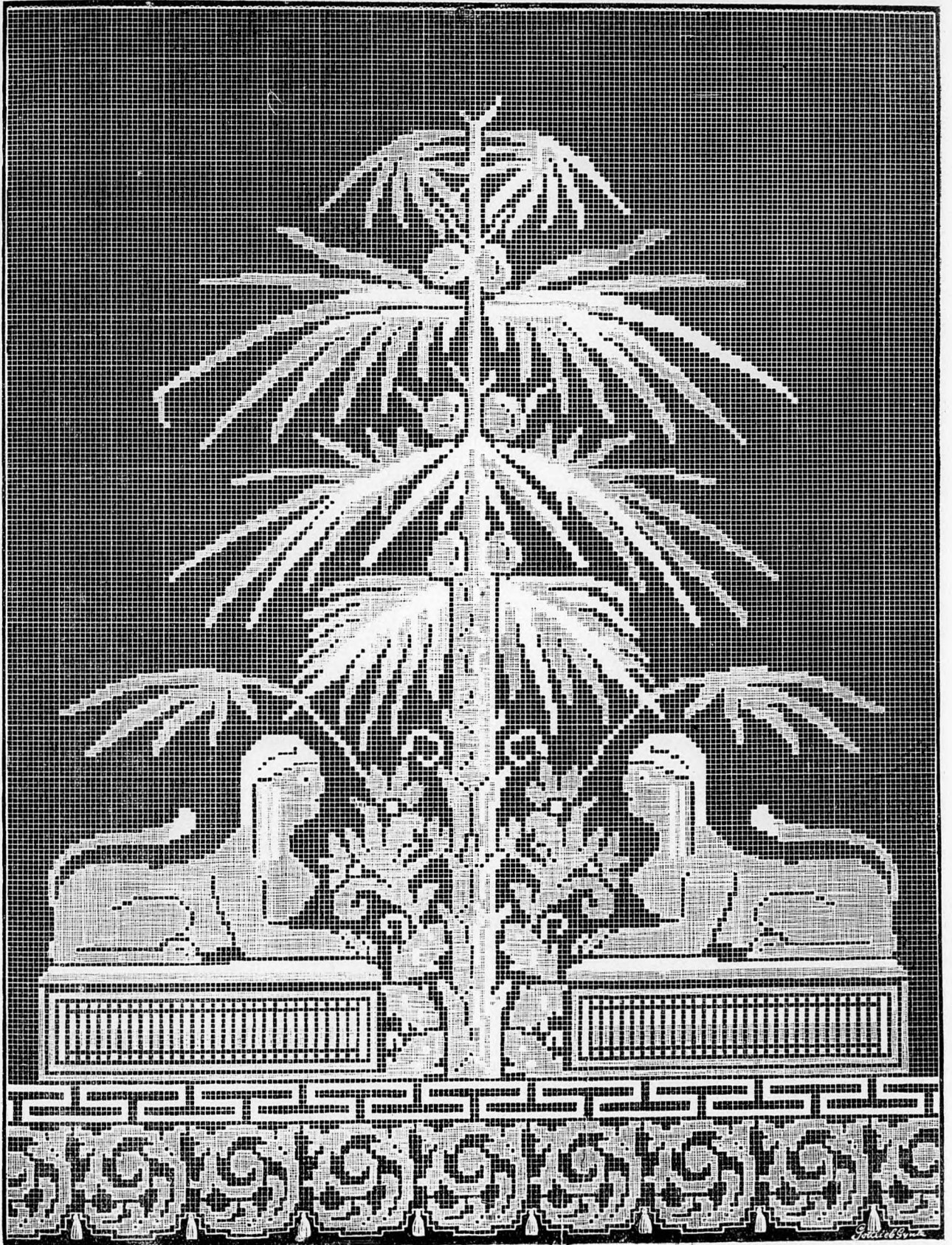
Aki a kézimunkát nemesak látószerveivel nézi, hanem szívével, lelkével érezni és értékelni tudja, egyenértékű részesévé válik annak a testi és lelki gyönyörűségnek, amely a zeneértő és zenekedvelő lelkét egy Beethoven-szimfónia hallatára betölti.

A főfeltétel természetesen mindkettőnél a művészi előadás tökélyének magasabbrendűsége. Valamint a zenei világirodalom leghatalmasabb alkotása a zeneértő szívet és lelkét csak akkor ragadhatja magával a magasabb szfé-

Igaz ugyan, hogy „ahány ház, annyi szokás”, minden nemzetnek megvan ezen a téren is a sajátos és stílusbeli nemzeti jellege, mindazonáltal egy-egy motívum hajlíthatósága következtében a kézimunka-kompozíció épp oly internacionálissá és épp oly általános közkincesé tehető, mint a zenei szerzemény.

A kézimunka és zene közötti párhuzamot abban is feltehetjük, hogy míg a művelt világ által kultivált klasszikus zene örökéletű és évszázados stabilitása mellett is mindig gyönyörködtet, az újabb zeneirodalom termékei bizonyos áramlatoknak, irányzatoknak, divatnak vannak alávetve, — a kézimunka terén is a régié mellett újabb irányzatok és divatszerecségek jelenségei mutatkoznak időről-időre. Az utóbbi időben szembeötlő hangulat a fileé, illetve horgolás felé isányul. Ezért véltem szolgálatot teljesíteni azzal, hogy a jelen számban ilyen irányú és modern stílusú függön-tervezetet mutatok be.

Gottlieb Gyula
iparművész, kézimunka-speciálista.

Egy ujságíró naplójából

(A spanyol asszony)

Mindig veszedelmes dolog az, ha jó előre nagyon fődicsérnek valakit. A fölesigázott érdeklődés tulságocan sokat vár és azután hajlamos lesz a csalódásra. Mielőtt Spanyolországba utaztam, annyit olvastam a bűbajos senorák és senoriták szépségéről, hogy amikor megérkeztem és a valóságban megláttam, már nem is találtam olyan nagyon szépeket őket. Igaz, hogy ebben bűnösök a magyar asszonyok és a magyar leányok is. Sokfelé utaztam már a világban és sok mindenféle ország sok szépségét láttam. De szigorú tárgyilagossággal meg kell állapítanom: aki hozzá szokott a magyar hölgyek szépségéhez, az nagyon követelő lesz ebben a tekintetben.

Milyen a spanyol asszony? Ha egy szóval kellene rá felelnem, azt mondanám: fekete. Fekete a haja, fekete a szeme, fekete az arcokere. És rendszerint fekete az is, amit magán visel: fekete a ruhája, a kalapja, vagy a kalapot helyettesítő fátyola. Ez különben, amit itt az asszonyokról mondtam, szóról-szóra megismételhető akkor is, ha a férfiakról beszélünk. A férfiak is feketék, fekete a hajuk, a szemük, az arcbőrük. Ami pedig a ruhát illeti, még határozottabb szabályként lehetne föllátni azt, hogy a férfiak kivétel nélkül és állandóan fekete színekbe öltöznek. Nem emlékezem rá, hogy egyetlenegy olyan spanyol férfival találkoztam valaha, aki világos ruhát viselt magán. Úgy látszik, ez nemzeti szokás és nemzeti izlés, mert minél kisebb városba érkeztünk és minél alacsonyabb néposztálynak a szokásait vizsgáljuk, annál általánosabb szabályként mutatkozik a fekete színeknek a kedvelése. Mi ennek a magyarázata? Ösztönszerű érzése annak, hogy a világos színek keretében karikatúraszerű túlzással érvényesülnének azok a feketeségek, amelyekkel a természet elhalmozta őket, míg a sötét öltözet tisztítja és mérsékli a fekete haj és a fekete bőr hatását? Lehet. Akárhogy van azonban, akármilyen magyarázza meg ezt az izlést és ezt a szokást, a fekete ruházatoknak ez a túltengése nagyon kényelmetlen és terhes divat lehet abban az országban, ahol még ősz derekán is negyvennégy fokos hőség fogadja az embert.

Az asszonyokat kétségtelenül érdekesebbé teszi ez a sok feketesség. Erre, mifelénk, csak ritkán és kivételesen lehet látni azt a fekete hajszínt, amelyik ott általánosan jellemző. Az a haj, amit minálunk feketének mondanak, őnáluk, a kékese-n fekete, vagy egy egységes tónusban koromszínű hajak mellett gesztenyebarnának látszanék. A szemök szép vágásu hatalmas, nagy mandulazsem. Hosszu szempilláik alatt a tekintetükben van valami álmatag bágyadság, a mi, ha valami, vagy valaki fölébresztette az érdeklődésüket, a szembogarak mélyén fölvillanó tüzeketől intenzív és nyugtalan életre elevenedik. A bőrük szinte sötét olajbarna. Ebben a keretben az ember nagyon pirosnak látja a szájukat és nagyon fehérnek a fogukat. A szájuk pírja pedig sokkal több esetben valódi, mint erre mifelénk, mert a spanyol nők között aránylag elég kevés szépíti magát festékekkel. (Ami annál meglepőbb, mert Spanyolországban közel kilencszáz éves mór megszállás után nagyon meggyökereztek a keleti szokások. A keleti nők pedig mindig nagyon is merészen festették magukat.) Ezzel szemben erősen használják a pudert. És pedig nem azt a sárga, vagy barna pudert, amelyik legjobban illenék az arcuk színéhez és amelyik szinte észrevétlenül eloszolva, a legdiszkrétebb módon tüntetné el az arcuk zsirosságát. Hanem a legfehérebb rizsport kenik jó vastagon az arcukra elárulván ezzel azt a vágyukat hogy amíg — legalább a legutolsó években — a mi asszonyaink keresték a sikket, hogy a nyári nyaralás alatt minnél jobban lesüljenek, ők akkor lennének boldogok, ha olyan fehérek lehetnének, mint a tüdőbeteg Gratchenek. Természetesen ez nem sikerül ne-

kik, a puder fehér pikkelyei alól átüt a bőrük barnasága és ez furesa és groteszk külsőt ad nekik. Olyanok mindig, mintha állandóan hánlanék arcukról a bőr. Ilyen furesa az izlés. Ők azt hiszik, hogy ez szebb, mint a tisztára mosott arc egészséges aranybarna színe.

A természetük rendszerint nagyon jó. Pedig nem sovánnyak. A jól nevelt pesti divatárusok azt mondanák róluk: „Egy kicsit erősek.” Én, aki nem vagyok ilyen jólnevelt, mint a pesti divatkereskedők és jobban tudok magyarul, mint ők, nem cserélem föl azokat a fogalmakat, amelyeknek a megjelölésére külön-külön igen rendes és jó magyar szavakkal rendelkezünk, ezért ezt mondom: „Egy kicsit kövérek.” Talán helyesebb és pontosabb meghatározás volna, ha így mondnám: A fiatalok egy kicsit kövérek, az öregek pedig nagyon elhizottak. Ez azonban nem árt meg a szépségüknek. A fiatalok szépségének tudniillik. Az öregek pedig olyan nagyon, olyan ijesztően csunyak, hogy nekik meg éppenséggel nagyon mindegy, hogy többet vagy kevesebbet nyomnak-e vagy husz kilóval. Spanyolországban nem hiszem, hogy megértenék azt a mondást, amelyik, hála a mi fajtánk tartósságának, nagyon jól beválik Magyarországon: „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát.” Én legalább, ha Spanyolországban megnézném az anyját, sohasem venném el a lányát. A spanyolfajta karakteréhez tartozik az arcéleknek és az arcvonásoknak erős határozottsága. A sasorrok, a határozott állak, a magas homlokok, a dús szemöldökök azonban csak a fiatal arc üde bájához illenek. Amint öreg senora lesz a fiatal senioritából, (ami itten ezzel a könnyen hervadó délvidéki fajtával rendszerint hihetetlen gyorsan megtörténik,) a finom metszésű orrocska átformalódik horgas ugorkává, a határozott vonalú áll vasorru-bába állává, a dús, ives szemöldök szőrös pamacsá. És ami a legrettenetesebb: mi lesz abból a szemmel alig látható gyöngye pihéből, amelyik olyan bájosan hamvassá teszi a fiatal spanyol nők arcát? Ebből a pihéből bajusz lesz és szakáll; Spanyolországban minden öreg, sőt minden öregedő nőnek a sorsa ez.

Sevillában egyszer annak a szállodának a vendéglőjében ahol laktam, mindjárt az első ebédnél a szemembe ötölt egy nagyon esinos fiatal leány, aki az apjával együtt foglalta el a helyét az egyik közeli asztalnál. Királyuői alakja volt, pompás feje, büszke, dacos és határozott föllépése. Megvallom, sűrűn pislogtam át az asztalához és örültem, ha a gyanutlan apa háta mögött elfoghattam egy-egy tekintetét. Egyszerre azonban jött a mama elhízva, horgas ugorka orral, vasorru-bába állal, szőrös pamacs szemöldökkel, bajusszal, szakállal. Fogtam a széket és megfordítottam, nem tudtam többé erre az asztalra ránézni. Mert a vénasszony vonásaiban ott láttam a fiatal leány karikatúráját, az öreg csunyasága megmutatta nekem, milyen lesz husz év múlva a fiatal. *Benda Jenő.*

Kézimunka

Rovatvezető és tervező: *Gottlieb Gyula* iparművész,
IV. Petőfi Sándor-u. 17. II. 12.

Rece (filé) stor

uriszobába, mely horgolással is elkészíthető.

Nagyság: 180×260. 1 cm. nagyságú lyukat készítenek vastag cérnából. A kitöltés vagy nyers lencernából, vagy fehér vagy szürke anyagból.

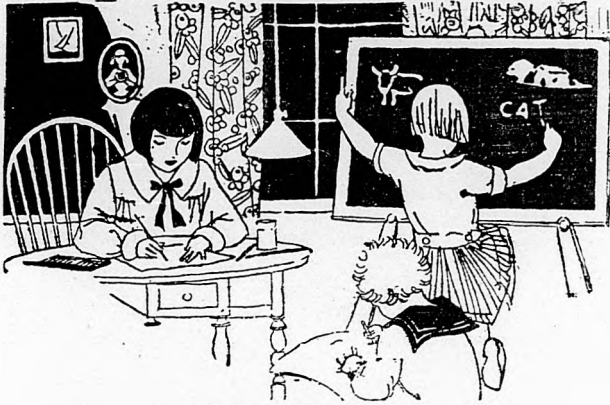
Kisebb méretű ablak részére kisebb lyukak alkalmazásával megfelelő nagyságban készíthető.

Teljesen készen, kézialappal, legjobb kivitelben 180/260 cm. nagyságban 170.—P.
Nagyított rajz 4.—„

Kereskedőkkel szemben minden jog fentartva. Beküldött és hozott anyagra is előnyomást eszközölök.

Gottlieb Gyula iparművész, kézimunka-specialista,
Budapest, IV., Petőfi Sándor-u. 17., II., 12.

GYERMEKEKNEK

Az erdőtündér ajándéka

Irta: Szilvay Kató

Volt egyszer egy kicsi királyleány, aki nagyon jószívű volt és gyönyörűen tudott énekelni. Mindennap kikünyököit a palota ablakán és dalolt bűbajos dalokat. S ha az utca népe elbűvölve megállt az ablak alatt, a kicsi királyleány édességet, cukrot szórt a bámulók közé.

Egyszer, hogy megint kihajolt a palota ablakán, meglátott egy barnaarcu, deli termetű halászlegényt, aki halat hozott a palotába. És a királyleány mélységesen megszerette a szegény halászt.

... Volt pedig a hercegnőnek három nénje. A király parancsba adta, hogy mind a négy leányának esküvője egyszerre tartassék. Éppen ezért udvarába hívatta messi országok trónörököszeit és hercegeit, hogy a leányok férjét válasszanak közülök. A három öregebb leánynak akadt is már kérője, de a legkisebb királykisasszony csak nem akart egyik ifjuhoz sem hozzámenni. Egy reggel aztán így szólt hozzá atyja:

— Három nap mulva a vendégek visszatérnek hazájukba. Tudni akarom, melyikhez mégy feleségül?

— Atyám, én nem megyek egyikhez sem. Ne haragudj rám, de én egy szegény halászlegényt szeretek. Te mindig jó és szerető atyám voltál, tégy hát most boldoggá engem: adj a halászlegénynek sok pénzt, hogy elvehessen engem!

Hej! Szörnyű haragra gerjedt a király. Hogy az ő leánya egy szegény halásznak legyen a felesége? De a három nénje is méltatlankodott ugyancsak. Ilyen sógort az ő királyi férjeiknek! Hiába sirt és könyögött a kicsi királyleány, atyja nem hajtott rá.

— Holnaputánig válassz! S ha még akkor is így gondolkozol: mehetsz a házamból! Fel is ut, le is ut, nem vagy a leányom többé!

Sirt-ritt a királykisasszony, de bizony harmadnap is azt mondta, hogy a halászlegényt szereti. Nagy haragjában számuzte őt a palotából az öreg király.

Elindult a kis hercegnő fájdalmas szívvel. Estére egy sűrű erdőbe ért. A hatalmas fák sötéten bólogattak, huhogott a bagoly. Hogy elűzze a félelmét, dalolni kezdett. Eneke bűvös-bájosan szállt szerte a fák között. Fák, bokrok, virágok, de maga az Erdőtündér is, elbűvölve hallgatták a csodás éneket. S felkelt az Erdőtündér, szentjánosbogárkából való lámpását kezébe vette, hogy megkeresse a dalolót. Az erdei ösvényen szembe jött vele. A tündér láttára riadtan megállt. Elhallgatott ajkán a dal. De az Erdőtündér kedvesen szólott hozzá:

— Ne félj kicsi leány, tőlem. Én az Erdőtündér vagyok és gyönyörű éneked megdobogtatta szívemet. Légy a feleségem, dalosajku kis leány.

A kis hercegnő sirva fakadt erre és szomorúan mesélte el, hogy ki ő és miért bujdosik a rengetegben.

— Nem lehetek a feleséged, jóságos tündér, — mondta, — mert én a szegény halászlegényt szeretem!

Anyagondozó intézetek teljes sikerrel alkalmazzák a Nektár Gyógytápsört szoptató anyáknál, valamint súlyos betegség, vagy műtét utáni lábadozóknál.

A Fővárosi Sörfőző R.-T. által Kőbányán előállított *Nektár Gyógytápsör* tisztán malátából és komlóból készül, cukor hozzáadása nélkül és valamennyi reklámtáblánkkal és plakátunkkal jelzett fűszer-, csemege- és élelmiszerüzletben kapható.

— Menj hát tova. Adja a jó Isten, hogy még nagyon boldog légy. Állhatatos, hű szíved megérdemli a jutalmat, — felelte az Erdőtündér és lámpását odaajándékozta a kis királyleánynak. Ő pedig leült egy kiugró sziklára. Szeméből kristályos könnyecsek hullottak, úgy fájta a szíve a hercegnőért. A könnyekből kis patakocská lett és csörge-dezve futott a kis királyleány után. El is érte az erdő közepén. A kis hercegnő is észrevette a csillogó vizű patakocskát. Gondolta:

— Menjünk együtt. Ez a kis patakocská majd csak ki-vezet ebből a rengetegből.

... Mentek, mendégéltek... Egyszerre csak egy falu széléhez értek. Ott volt egy nagy-nagy gödör, abba belefolyt a kis patak és addig-addig hozta szivárványos vizét, míg tele lett az árok és szép nagy tó vált belőle. A kis hercegnő leült a tó partjára és a halászlegényre gondolt.

— Én édes Istenkém, — könyörgött — ne hagyj el engem!

Apró kavicsokat szedett a földről, dobálta a vízbe, hogy gyönyörködjék a hullámverésben. De csodák-csodája: minden bedobott kőből hal lett. A kisebbekből kicsiny aranyhátú hala-cskák, a nagyobbakból természetes, ezüst-pikkelyű ha-recsák, pontyok. Ámulva nézte őket a királykisasszony és maga se tudta hogyan, egyszer csak dalba kezdett. A dalra kis és nagy halak seregestül tódultak felé. Amint elhallgatott, szerte usztak ismét. A kis hercegnő kacagott örömeiben.

... Történetesen abban a faluban lakott a barna halászlegény is, aki a királyi palotába hordta a halakat. Meghalotta a királyleány éneket, felállt a lócáról, amin kunyhója előtt üldögélt és ment, ment a hang után. A falu végén csodálkozva kiáltott fel a szivárványos-vizű tó láttára. No, még ilyen csodát se ért ő életében. De még jobban megörült, mikor a jókora halakat észrevette.

— Nem megyek én többet a tengerhez halászni, — gondolta, — hiszen itt sokkal szebb halakkal telik majd meg a hálóm.

— Drága, kis hercegnő, — szolította meg a kis királykisasszonyt, — hát te hogy kerültél ide, amerre eddig a madár se járt? Talán eltévedtél az erdőben?

— Dehogy, dehogy, — sóhajtott a kicsi hercegnő, — de elküldött az atyám, mert nem akartam a hercegek közül férjemet választani. Most megyek-megyek a messze nagy világba, magam se tudom hová-merre?

— Egyet mondok, kettő lesz belőle! Ne menj te a messzi nagy világba, kiesi királyleány! Maradj itt és légy az én feleségem. Ebből a többől ugy meggazdagodunk, hogy a királynál is több kincsünk lesz nekünk.

... Úgy is történt. A hercegnő boldog felesége lett a halászegénynek. Együtt jártak halászni is a szivárványos tóhoz. A halász kivetette hálóját, a hercegnő pedig vidám dalt énekelt. Nosza, odagyültek a halak, egy-kettő tele lett a háló, fel lehetett huzni a gazdag terhet. Így ment ez napról-napra. A sok szép halért sok fényes aranyat kaptak; építettett is a halász olyan gyönyörű palotát, amilyen a királynak sínes. Felöltöztette a feleségét gyémántba, ragyogós ruhába, beült vele az üveges hintóba, négy hófehér táltos röpítette őket az öreg királyhoz. Bezzeg örömmel fogadták most az elűzött leányt. Mi tagadás, fájt is érte a szíve az öreg királynak. De a néneji is össze-vissza csókolták ám, semmi kifogásuk nem volt többé a sógoruk ellen.

Híres emberek portréi

XVI. Lajos

1774. április 30-án éktelen vihar dühöngött Versailles fölött. A kápolnák orgonái állandóan szóltak és a papok fáradtan énekelték negyven óráig tartó imádságaikat.

XV. Lajos haláltusája elkezdődött. Dubarry grófnő már egy héttel ezelőtt eltávozott. Az egész udvar türelmetlenül várta a véget.

— Csak már tul volna rajta. — sóhajtották az udvari emberek.

Aztán felvirradt május 10-ének reggele. XV. Lajos elhunyt. Az egész versaillesi udvar díszbe öltözött. Mindenki rohant, hogy elsőnek üdvözölhesse az új felségeket. A halottal már senki sem törődött. A Dauphin és a Dauphinessé most már király és királynő!

Mind a ketten térdre hullnak a házikápolna oltára elé:

— Isten, vezérelj bennünket, védelmezz minket, hisz oly fiatalok vagyunk az uralkodásra!

Egy félóra múlva aztán XVI. Lajos, Franciaország új királya, a királynővel együtt, pompás udvari kíséretével utnak indult Choisy felé.

*

1789., késő ősz...

Versailles körül éhes és szitkozódó csöcselék gyülekezett. A megrémült testőrök fatnak, reteszelve és torlaszolván az ajtókat maguk után. Az örök rohannak a királyné lakosztálya felé. Reszkető nők, könnyek között rognak a lábaikhoz és kétségbeesetten kiáltoznak:

— Igen, mi meg fogunk halni! Ti mentsetek meg a királynőt!

A csöcselék mind zajosabban tombol. Rabol, ha már nem gyilkolhat.

A király megjelenik egy pillanatra lakosztályának ajtajában:

— Ne bántsátok testeireimet!

De a csöcselék egyre hangosabban követeli:

— Le Roi à Paris! Jöjjön Párisba a király!

A király hajlandó erre is, hogy lecsillapítsa a tömeget. Megindul a menet. Elöl nemzetőrsapatok, dsidás-férfiak és asszonyok, ágyukon és talyigákon. Aztán következett ötven talyiga gabona, melyet a versaillesi magtárakból „kölesönöztek” a békesség kedvéért. És végül a királyi hintók.

A csöcselék pedig örjöngve táncol és kiabál:

— Nem szenvedünk már szükségét! Itt hozzuk a péket, a péknét és pékinast!

És közben gúnyosan nevetgélve, piszkos kezekkel mutogattak a királyi családra.

*

1793. január 21.

A Temple-be megérkezik az ir származású gyóntató. A király már tudja a forradalom halálos ítéletét. Bemegy a feleségéhez, hogy örökre búcsút vegyen tőle. Két óra hosszú tart ez a kínos gyötrelem.

— Igerje meg, hogy még holnap látni fog bennünket! — zokog fájdalomában a királyné.

— Igen, igen, sóhajta XVI. Lajos és kitámolyog a cellából.

Kilenc órakor az előljárók jelentik, hogy az óra elérkezett.

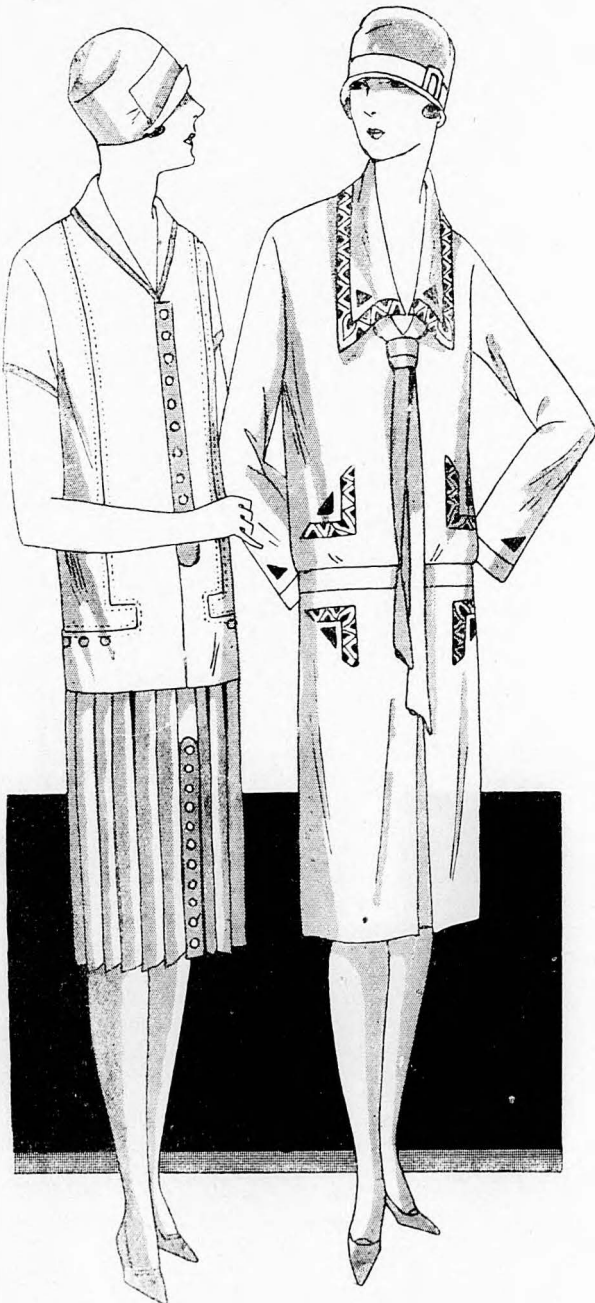
A király idegesen dobbant a lábával:

— Gyerünk!

Midőn az órák tizet vernek, a Place de la Révolution-on megperdülnek a dobok. XVI. Lajos, Franciaország királya, fellép a vépadra. A guillotine magas gerendái komoran rajzolódnak a szürke égboltozatra.

Leveti kabátját, a fehér gypajuujjas mellényében áll ott. A hóhér melléje lép, hogy megköltözze. XVI. Lajos messze csengő hangon elkiáltja magát:

— Franciák, én ártatlanul halok meg! A vépadról és az Isten színe elé való megjelenés pillanatában mondom ez!

Pages de Mode kitűnő divatlapból leközölve.

Kapható: ROSENBERG FRIGYES CÉGNEĹ IV., SEMMELWEIS-U. 7.

Megbocsátok ellenségeimnek! Ohajtom, hogy Franciaország...

Nem folytathatja, mert egy tábornok rágiat elő löhíton és parancsot ad:

— Hóhérok, teljesítsétek a nép parancsát!

A guillotine bárdja csengve lehull és XVI. Lajos, Franciaország királya, harmincnégy éves korában befejezte keserves földi pályafutását.

Samson hóhér felmutatja a királyi főt. A tömeg részeg mámorban üvölti:

— Vive la République!

Pesti premierek

(Színházi beszámoló)

A magyar zenedrámáról, a „Fanni“-ról és a „Te csak pipálj, Ladányi!“-ról.

Most, az öröm hangulatában, ne essék szó évtizedes sérelmekről. Nem kutatjuk az okokat, hogy ennek az „új“ magyar operettnek miért kellett — tizenkét évig heverni különböző direktori és egyéb íróasztalok fiókjában. Egy színjáték, pláne egy magyar zenedráma sorsa sohasem függ tulajdonképpeni értékeitől és nagyon sok évnél kell elmulnia addig, amíg egy operaköltő muzsikája felesendülhet az orkeszterben.

A magyar zenedráma még ma is gyermekkorát, vagy a legjobb esetben: ifjúságát éli. Az a megnyilatkozási forma, amely *Ruzitska*: „Béla futása“, *Sárosi* „Atalá“-ja és *Doppeler* „Ilká“-ja után *Erkel* Ferenc „Hunyadi László“-jában és „Bánk bán“-jában érte el legteljesebb kivirágzását: ha szerzője és tárgyköre miatt igényt tarthat is a „magyar zenedráma“ megjelölésre, a magyar zene művészi kifejlődése szempontjából tulságos nagy értéknek és eredménynek nem minősíthető. Ezekre a zenedrámákra kitörülhetetlen bélyeget nyomott az olasz muzsikának *Verdi* operáiban kulmináló megnyilatkozása. Itt-ott ugyan találkozunk bennük magyaros motívumokkal is, de valahogy az a hibás érzésünk támad, mintha a magyar zene magasabb és művészeibb zenei formák kitöltésére nem volna alkalmas. Ennél többet nem igen mondhatunk a későbbi kísérletekről: *Farkas* Ödön „Tetemrehívás“-áról, *Hubay* „Falurosszá“-ról és *Zichy* Géza gróf „Nemő“-járól sem.

A tulajdonképpeni magyar zenének a legmagasabb művészi formákba való átköltése *Bartók* és *Kodály* nevéhez fűződik. Az ő alkotásaikban a magyar népzene már nem mint „csikós“- és „gulyás“-kuriózum, hanem bizonyos tekintetben még magasabbrendű érték jelentkező. *Bartók* és *Kodály* műveiben a magyaros motívum nem cifra sallang és pántlikás fokos, hanem a magyar nép ősi bánatának és egészen faji jellegű vigasságának egy extractuma.

*Kodály*nak már megvolt az idej szezónban a bemutatása, a „Háry János“, amely meghozta alkotójának azt a sikert és értékelést, amit jogosan megérdemel. A magyar zenedrámában mutatkozó ez a fejlődés, amelynek *Kodály* és *Bartók* az előőrsei, nem mulott el nyomtalanul *Szabados* Béla fölött sem. Mert bemutatott operája, a „Fanni“, már nagy értékbeli fejlődést jelent a — „Máriá“-val szemben. Ez a muzsika már nemcsak a felületeket verdesi szárnyai-val, hanem a hangszerek segítségével belemarkol az emberek lelkébe és a magyar zene legnemesebb és legművészeibb értékeit bányássza felszínre.

Ugyanígy csak a legnagyobb elismerés hangján írhatunk a „Fanni“ instrumentális kidolgozásáról. *Szabados* Béla zenei kulturáltsága a legnehezebb feladatokat is játszi könnyedséggel győzi le. Stílusérzéke pompásan fejlett és alkalmazkodó. Egészen felszívja magába, sőt új virágzá-sba szökenti a *Verseghy*—*Lavotta*-féle zenei stílust, *Dayka*, *Ányos* és *Batsányi* költészetének zenei egyenértékét, amit *Mohácsi* librettója és a „Fanni“ korhangulata kategorikus imperativusként ír eléje. Egyetlen szem sem maradt könnytelen és minden szívbé belesöppent az időbeli nosz-

Nők, ifjak, öregek, gyengék és lábbadozók a Nektár Gyógytápsör élvezésében nemcsak a kitűnő kőbányai italnak örülhetnek, hanem annak a megnyugvásuknak is, hogy egészségüknek szolgálnak vele.

A Fővárosi Sörfőző R.-T. által Kőbányán előállított *Nektár Gyógytápsör* tisztán malátából és komlóból készül, cukor hozzáadása nélkül és valamennyi reklámtáblánkkal és plakátunkkal jelzett fűszer-, csemege- és élelmiszerüzletben kapható.

talgia, amikor a harmadik felvonásban Fanni elénekelté *Bacsányi* gyönyörű versét:

— Szedjük életünk virágait.

Most, mikor még illatoznak,

Mig a vig tavasz szellői

Lengedezve játszadoznak...

Mohácsi Jenő librettója már tizenöt évvel ezelőtt megérdemelt dícséretet nyert az Operaház szövegpályázatán. Nem akar a muzsika rovására érvényesülni, de mindig új, friss és korhű lehetőséget nyújt a zeneszerzőnek.

Külön elismerés illeti meg *Radnai* Miklóst, az Operaház igazgatóját, hogy ebben a szezónban már másodszor szolgált magyar újdonsággal. Ugy látszik: ő egymaga akarja jóvátenni mindazt a hibát, amit elődei követtek el a magyar zene és a magyar zeneszerzők rovására. Az Operaház előadása olyan szenzáció, hogy a kritika kénytelen minden fegyverét letenni. *Tittel* Bernát karmester, ifj. *Oláh* Gusztáv diszlettervező, *Sándor* Erzsébet, *Székelyhídy*, *Halász* Gitta, *Palló* és *Szende* neveit csak azért, írjuk ide, mert a siker főként őket illeti meg, mint ahogy a munka legnagyobb része is az ő vállukra nehezedett.

Az előjelek után következtetve, *Kármán* elfelejtett Fannijának feltámadása hosszú életet és megérdemelt sikert hozott a nagyszerű *Szabados* Bélának.

*

A Nemzeti Színház *Csathó* Kálmán „Te csak pipálj, Ladányi!“ című pompás magyar vígjátékával kedveskedett a közönségnek. Finom és akácillatos magyar kurián játszódik a darab. A személyek a magyar föld szülőttei, akiknek egész élete itt pereg le a magyar égboltozat alatt. Magyarul éreznek, magyarul gondolkoznak, magyarul hisznek és még hibáik is ősi magyar hibák. *Csathó* természetesen a kedves humor szemüvegén keresztül nézi figuráit és nem akarja őket nevetségessé tenni. Csak mosolyt kér a közönségtől, amit bőven meg is kap. A Mikszáth-regények drága romantikája ömlik el az egész darabon. Ez a hang, ez a szín és ez az illat az, ami kell a mi közönségünknek. *Csathó* Kálmán vígjátéka vidáman üget a Noszty-fiu jubileumai után, mert a közönség is meglehetősen azt, aki őt megbecsüli. Az előadás központja *Rózsashegyi* Kálmán, akinek kedélye, magyaros humora és utánozhatatlan dialektusa már az első jelenetben kivívta a sikert. Végtelenül bájos alakítást nyújtott *Csathóné* *Aczél* Ilma, aki férje iránti szeretetből: egy

nagymama szerepének eljátszására vállalkozott. A hitves önfeláldozását a művésznő sem bánta meg, amit a közönség lelkes tapsa jutalmazott. Hisszük, hogy Ladanyi uram vígan fog pipálni egy-két jubileumon keresztül...

*

Krónikási hűséggel beszámolunk arról, hogy a Magyar Színház sikertelen kísérletezéseit a „Plébános ur gazdagék-nál” című francia színjátékkal szaporította. A túlzottan reális színekkel megrajzolt francia pap históriáját, ideál után sóvárgó magyar közönségünk, Csontos Gyula briliáns alakítása dacára, hidegen visszautasította.

A Városi Színház is tovább folytatta szélmalom-harcát a sikerért. Valljuk be: nagyon kis szerencsével, sőt egyenesen „kis és kiss” szerencsével. Egy hatdrangu néger társulatot engedett színpadra, hogy „szakszerű előadást tartsanak a néger táncról és a jazz-band-ről. Annyit mindenestre elért vele, hogy a közönség selejtesebb része, a szünet alatt, lelkesen gyakorolta a látott új táncfigurákat. Ezenkívül bemutatta a hajdani Népszínház nagysikerű látványosságát, a „Strogoff Mihály utazása”-t. Ez se ütött be. Hire jár, hogy a Városi Színház igazgatósága legközelebb — cirkusz-előadásokkal fog kedveskedni közönségének. Amennyiben ez sem hozná meg az anyagi sikert, akkor az egész színházat átalakítják — mozivá.

Azt hisszük: ez volna a legokosabb megoldás!

Thomeé József

Megismeritek?

Irta: THOMEÉ JÓZSEF

Gazdag volt, szép volt, kincse volt temérdek,
Arany a szive, ökle kőkemény,
De tudott lágyan, védőn átölelni,
Ha ajtajánál kért egy-egy szegény.
A gyermekeit féltve óvta, védte,
Olébe vona hogyha jött vihar,
S ki megfáradva sirba tért pihenni,
Főlé viragból szőnyeget takar...

Dulták a földjét, rablók fosztogatták,
Ha elernyed, csak röpké pillanat,
Hú gyermekei mindent visszavettek
És újra dus volt, szép volt és szabad,
Míg egyszer aztán rászakadt az átok.
Kiket táplált mind rendre elhagyák,
Szegény lett, csonka, bús, útszéli koldus,
Kit megtagad a gondtalan világ...

(... Megismeritek a magyar hazát?!...)

Levél Párisból

Páris, 1927. febr. 22.

Mit mondjak? Hát igen! Megfogott, megkapott, elragadott, leláncolt teljesen ez a város. Az eddig írottak úgy tűnnek fel, mintha meg sem közelítenék a valóságot. Most tudom csak igazán ennek a szónak értelmét: Páris...

Valahogy úgy van az ember ezzel a várossal, mint egy élőlénygel, egy emberrel, akit most ismerünk meg s az első percek hideg udvariassága után mindinkább felmelegszik a jóbarátság kellemes érzete s végül elszakíthatatlan szeretetű válik.

S én ma már itt tartok és egy élőlény szeretetével tárja fel magát előltem — Páris...

Esi hat óra. A kapuk mélye csak úgy önti az utcákra a munkából kiszabadult embereket. Szédítő tolongás a járdákon, még szédítőbb autóforgalom az uttesteken. Két csöpp gyermek áll a sarkon, át szeretnének menni a másik oldalra. Kíváncsian állok meg, hogy hogyan jut ez a két kis por szem, két kicsi lélek át, mikor mindenki siet, tülekszik és rohan, s már úgy látszik, örök időkhig fognak ott állni és várni valami csodára, mely átsegíti. De tévedtem. A párisi rendőrbácsi szemét nem kerülük el a kis emberkék és hangtalan óhajlásukat parancsnak tekintik, mert egyszerre csak éles csengő hangja vág bele a leírhatatlan zajba, a kivilágított jelzőtáblán kigyul a piros szín és fülsiketítő nyirkóssággal, pillanat alatt lefékez minden autó, megáll a vérkeringés a nagy ütőérben, a rendőrbácsi pedig karjára veszi a két kis emberkét, s átviszli az ut másik oldalára. Itt még egyszer szeretettel végignéz rajtuk, aztán kis fehér botjával megadja a jelzést s az autóhadseréget újra utjára indítja. Ugyanez a jelenet ismétlődik meg pár perc múlva egy öreg, töpörödött anyókéval s a szédületes rohanásban ez a megkapó gondoskodás kitérülhetetlenül vésődik agyamba.

Ez az idő, mikor munka után a metro-állomások, a hatalmas áruházak, a híres szabócégek palotái előtti utcákon ki-ki barátjára, ismerősére várakozik. Az előbb még zsúfolt utca elcsendesül, hogy megélnéküljenek helyette a „bistrok”, a restauratók és „dancing”-ok, melyek alig tudják befogadni a mulatni vágyó nőket és férfiakat, akik mintegy felejteni akarják a napi robotot és nálunk ismeretlen túlzott élvhajhászatba fojtják bele a munkásélet keserveit. Páris mindig mulat, táncol s nem mondok újat, ha azt írom, hogy mindenünnen a jazz és tangó-band-ok recsegő muzsikája szűrődik ki és a táncolók silhouettjei rajzolódnak rá a homályos ablaküvegekre.

A nők általában kivétel nélkül, a szó legteljesebb értelmében „mázoltak”, csak a „virgyázat” jelzést felejtették el jelvény alakjában feltűzni! Szerény, pesti puderadagomat kénytelen voltam pár réteggel megtoldani, mert a színek tombolása között olyan feltűnő a fakóság, hogy kikerülhetetlenül „sale étrangere” (piszkos idegen) megjegyzést kellene zsebreraknom. A szoknyájuk még „rövidebb” és ezzel kapcsolatban elárulok egyet-mást a nagy cégek féltve őrzött titkaiból. Forradalmi változás azonban nincs. Az egyenes vonalú ruha még mindig vezet, de már sok a harangszabású kreáció egy a ruhákban, mint a köpenyekben. A tavaszi kosztümök rövid kabátkával készülnek és szintén a divat elején halad a köpenyruha is. A kék minden változata variálva látható és még mindig vezet a fekete, sokszor élénkíve fehérrel. A tavaszi divat hozta a zöldessárga, rózsaszín kelméket. A kalapok magastetejűek keskeny szélllel, de napsugaras időben már széles karimájú kalapokat is látni.

Most volt az Operában az összes híres szabócégek ruhasodáinak bemutatása, melyről legközelebbi levelemben kiemelő tudósítást küldök a magyar uriasszonyoknak.

Rolly.

PAPLANT, MATRACOT, ruganyos ágybetétét a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készíti
GÖBBÖS GÁBOR paplanosmester
BUDAPEST, I. kerület, Korona-utca 8. szám, Krisztina-tér mellett.

A gyermekek bőrének ápolása és megóvása a bőrbetegségektől*

Irta: *Brezovszky Emil dr.*, szkföv. közkórházi főorvos

A világháboru pusztításai és itthon a különböző, majd egyéb harteéri betegségek Magyarország lakosságának millióit pusztították el és az ezt követő proletárdiktatura, majd az utána jövő gazdasági válság — munkanélküliség — következtében beálló rossz táplálkozási viszonyok csecsemőink és gyermekeink százezreit kívánta áldozatul. Ha még hozzávesszük azon nagy csapást, amely megsonkitott hazánkban, a már nemcsak a városokban, hanem a falvakban is divatossá vált egykerendszer folytán bekövetkezett, akkor meg kell ijednünk a jövő generáció fejlődésének esélyétől.

A gyermekek lőrbetegségei, ha sokban hasonlítanak is a felnőttekéhez, azonban a koruknak és a bőrüknek megfelelő speciális elváltozása miatt, sok tekintetben különböznek; mert mindegyiküket jellemzi a jóindulatúság és mivel a gyermekek legtöbb bőrbetegsége a bőr rossz ápolása és gondozatlansága következtében lép föl, azért ilyen betegségek mellözése céljából főkötelességünk a kellő, meggon-dolt és szakszerű lőrápolás.

A lőrápolás hiányának, mindjárt a csecsemőkori-ban, első látható jele, a kipállás (intertrigo), amely a bőr normális faggyu és izzadási mirigyek által termelt, továbbá a bélsár és vizelet izgalma (macerálása) következtében a végbél, a genitáliák körül, hónalj vagy nyakredőnél fellépő bőrvörösség, nedvezés; azért ennek elkerülése szorgos lőrápolás útján kerülhető el.

A kosz (eccema, seborrhoea) oka szintén a faggyumirijas fejbőrre, vagy arcrára; vagy szopás után a száj körül elgyek tulprodukciónak var alakban való felrakódása a hanem távolított tejmaradék, mert mindezen anyagok bomlása az érzékeny bőrt izgatja.

A furunkulózis (tályogkór), ha egyszer megtámadja a gyermekkört, feltartóztatatlanul terjed tovább és csak kellő szakszerű gondos és hosszas ápolással és gyógykezeléssel mulaszthatók el.

A belső eredetű bőrbetegségek csoportjához tartoznak azok az elváltozások, amelyek főleg a táplálkozási rendszer és diétahibákkal függnek össze, mert a gyermek lőrének ápolása nemcsak annak fürösztéséből, mosásából és tisztántartásából áll, hanem a kellő, szakszerű diétából is. Hogy melyek azon ételesoportok, amelyek a gyermekek tulérzékenységé folytán lőrrreakciót váltanak ki, azt általánosságban megmondani nem lehet, mert ez a gyermekek egyéni természeti tulajdonságaitól függ.

Minden csecsemőnek egyaránt alkalmas tápszerünk mines. Legalkalmasabbak az anyatejen kívül az állati tejek. Később figyelembe kell azonban venni, hogy az ember mindenevő s így minden egyoldalú táplálás előbb-utóbb kárt okoz.

* Egészségvédelem c. lapból leközölve.

Mint teljes értékű táp- és erősítőszert ma igen sok orvos rendel praxszisában a **Nektár Gyógytápsört** lábba-dozóknak, műtétek után, vérszegénység esetén, rosszul tápláltaknak, neuraszténiásoknak és szoptató anyáknak.

A Fővárosi Sörfőző R.-T. által Kőbányán előállított *Nektár Gyógytápsör* tisztán malátából és komlóból készül, cukor hozzáadása nélkül és valamennyi reklámtáblánkkal és plakáttal jelzett fűszer-, csemege- és élelmiszer-üzletben kapható.

Születéskor a csecsemő bőre élénkvrös és finom, színtelen szőrszálakkal van fedve. A csecsemőt a kis gyermekkoron át, de legalább az első év végéig, mindig táplálkozás előtt, naponta egyszer langyos vízben (28° R—35° C-ig) neutrális (indifferens) u. n. kövér gyermek Baby-szappannal, puha flanelronggyal, juttacsomócskával — szivacesal ne! — gyengéden beszappanozva dörzsöljük le. Hogy a haj között fellépő kosz (varrosodás, impetigo) ne képződjön, fürösztés alkalmával jól szappanozzuk be a fejet.

Kellő és pontos, alapos leszárítás után a hajlatokat (hónalj, genitáliák, anus környékét, sőt a nyakredőt) Baby-hintőporral jól behintve, puha, száraz fehér vásznat belé-helyezve, bepólyázzuk.

Csak árthatunk, ha naponta többször, vagy az erős szappanokkal, kemény rongyokkal, vagy frottirtítyüvel erősen dörzsöljük a bőrt, mivel ezzel a finom, laza védőréteget ledörzsöljük és ezáltal lőrsérülést idézvé el, a bőrartalmaknak nyitunk kaput.

A legjobb fürdővíz az ugynevezett puhavíz (eső és egyes vidékek kutvize); míg a keményvizet általában tesszük puhává, hogy előbb jól felforraltjuk és 2—3 marék boraxot tesszünk bele.

A szappanok közül a zsiros, vagy lanolin-szappanokat ajánlom.

A hintőporok közül mindazok jók, amelyek nem tartalmaznak izgató anyagokat és amylumokat.

Az illatszert vezető világmárkái és a **valódi ambroyal** kölni napi áron alul egyedül kapható

volt **LENGYEL GY. és L.**

„RENAISSANCE“ ILLATSZERTÁR

VI., Nagymező-u. 20.

Fővárosi Operettszínházzal szemben.

Felhívom

mélyen tisztelt vevőim figyelmét a **valódi Johann Maria Farina Köln Fülchplatz 4, valamint a 4711. Köln Glockengasse, legrégebbi kölnivíz gyárak gyártmányaira**, melyeket vidéki megrendelésnél azonnal, csomagolást és szállítást nem számítva, utánvétellel szállítok.

Johann Maria Farina és 4711 kölni vizek árai:

55 gr	P 2-80	1/4 liter kristályüveg	P 8-96
110 "	" 4-80	1/2 " " "	" 17-20
220 "	" 7-60	1 " " "	" 32-80
	szappan	a P 1-60	

Johann Maria Farina extrait double:

55 gr	P 3-20	110 gr	P 5-20
-----------------	--------	------------------	--------

ZELENKAI R. L.

Budapest, IV., Szervita-tér 6.

Matiné Újpesten

Nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség. Ennk az igazságnak illusztrálására vállalkozott *Marczinkó* Andorné, az Újpesti Lujza-Leányegyesület elnöknője, amikor minden anyagi támogatás nélkül megkezdte a matiné rendezését. Több mint husz matinét rendezett ez a nagyszerű agilitású és szervező képességű asszony, behízonnyitvány, hogy az akarat és a művészi érzék minden akadályon diadalmaskodjék. Ezek a matinék ma már Újpest városának művészi eseményei. Ezeken a délelőttökön fekete embertömeg kigyózik a realginnázium felé, hogy megtisztuljanak a művészet és irodalom oltára előtt.

A legszigorubb kritika szemüvegén keresztül is szenzációs volt az Újpesti Lujza-Leányegyesület legutóbbi matinéja. Kötelességünknek érezzük, hogy a műsor minden egyes számát külön-külön felsoroljuk és az elismerés adóját ily módon adjuk át a közreműködőknek. *Grieg* egyik zongoradarabját darásporpácsi *Darás Rózi* játszotta — bevezetőül. Brillians zongorázása azonnal megteremtette a matiné művészi hangulatát. Megérdemelt tapsban és sikerben volt része. Utána *Példes* Magda szavalt néhány búbajos *Parkas* Imre-verseket. Ez a kisleány olyan nagyszerű naiva képességekkel rendelkezik, amiről sok rutinos színész is diáskedhetik. *Cselényi* József, a Nemzeti Színház művésze, lapunk zenei munkatársának: dr. *Sándor* Jenőnek néhány dalát énekelt. Meleg és behizelgő baritonjával olyan sikert aratót, hogy hosszú percekig nem akarták leengedni a dobogóról. *Uermely* Gyula, lapunk munkatársa, két bájos és tökéletes novelláját olvasta föl. A közönség tapssal adózott az igazi irodalomnak *Uermely* Gyula személyében. *Varga* Ibolya, titkárnő, *Sinding*: *Frühlingsrauschen*-jének pompás billentésű és művészi átérzésű előadásával bizonyította be elsőrangú előadói készségét. Ráadászt csak azért nem adott, mert nagyon hosszúra nyúlt volna a műsor. *Major* Tamás egy *Petőfi*- és egy *Aprily*-verseket szavalt, tiszta és nemes páthosszal, pompás deklamációval. A műsor stílusos befejezését a *Meitner*-nővérek hegedű- és zongorajátéka képezte, mindkét hangszeren a legnemesebb művészet hangján csillogtatták meg.

Közel hatszáz főnyi hallgatóság vett részt a szenzációs matinéban. *Marczinkó* elnöknő boldogan könyvelheti el ezt a legújabb sikert, amelyet agilitásával és művészi érzékével teljesen kiérdemelt.

HUMOR

Rádió örület

vagy: a budapesti „csalogányok”. — *Önagysága* vásárol.

Mostanában egyre szaporodik azoknak az üzleteknek a száma, ahol ötlámpás rádió fogadja a vásárló közönséget. Senki itt, Pesten nem is megy vásárolni olyan helyre, ahol nincs rádió. *Önagysága* belép. És a rádió belépővel kezdi. Londoni. Nem az árú. Csak a zeneszám. *Önagysága* körülnéz, egyet fordul és a rádió már jazz-bandot fúj. Valódi párizsit. *Önagysága* rázza — a pengőket a reitükben.

Kereskedő: Parancsol, nagyságos asszonyom?

Önagysága: Cipőt kérek, lehetőleg Zerkovitz-betéttel...

Kereskedő: Csak külföldi árut tartok. Antilop-cipő Lehár-betéttel megfelel?

Önagysága: Nem bánom.

Kereskedő: Prima leharu... Már itt is van kéznél. (Mutatja): Tessék felpróbálni...

Önagysága (leül): Jelzem, a próbáknak nem vagyok hive. Idegessé tesz, ha gixert fognak.

Kereskedő: Kizárt dolog. Nálunk a rádió nem fog gixert. Legfeljebb kuncsaftot...

Önagysága (figyeli a rádiót): Mi ez?

Kereskedő: Opera.

Önagysága (érdeklődéssel): Melyik?

Kereskedő: A tévedt nő.

Önagysága (elragadtatva): Igazán?

Kereskedő: Persze, egy kis átdolgozással... A címe is más lett.

Önagysága: Még pedig?

Kereskedő: A betévedt nő!

Önagysága (hallgatja): Nem tiszta!

Kereskedő (a cipőre érti): Majd lepuccoljuk kérem.

Önagysága: Mi van még?

Kereskedő (előveszi a rádióműsort és leolvassa): Kármen, eredeti, nagyságos asszonyom, szavamra kár menni máshová. De szolgálhatok Wágnerrel is, az a szakmába Wág...
Önagysága (a cipőre érti): Mondja és sokig fog tartani?

Kereskedő: Félőráig, keze-kedem.

Önagysága (visszadobja a cipőt): Akkor csak tartsa meg.

Kereskedő: Pardon, én a Wágner-zenére céloztam... Rigoletto megfelel?

Önagysága: Milyen betéttel?

Kereskedő: Rigo-betéttel. De parancsolja talán egy ural?

Önagysága: Miféle ural?

Kereskedő: A Troubadurral.

Önagysága: Nem kell.

Kereskedő: De hát mivel szolgáljam ki önt, nagyságos asszonyom?

Önagysága: Adja Beethoven gyászindulóját.

Kereskedő: Végtelenül sajnálom, de a gyászinduló csak a kényszerregezéségi tárgyalás napján kerül műsorra. Legyen szerencsém akkor, nagyságos asszonyom...

DYMI.

Én így vagyok csak szép neked

Én így vagyok csak szép neked,
hogy mindég vársz, de sohasem megyek.
S álmodsz felőlem titkos éjszakákon.
Én így vagyok csak szép,
mint félbe maradt álom.

Én így vagyok csak szép,
mint félíg festett régi kép.
Dívalját multa ó-aranyra festve.
Mint dalfoszlány az estbe,
Melynek folytatása nincsen,
Csak szeretnéd.
Vigyázz! Nem találod, ha keresnéd.

Én így vagyok csak szép,
Mint kristály szelence.
Elsukva üveg kredencbe.
Mégfogni nem lehet,
szélhull, összeomlik,
Mint vén órában cromlik
a szerkezet, ha érintenéd kezéd,
S a mesterek, kik alkotását értik.
Nyugosznak rég.
S én így vagyok csak szép.
Hogy nem ismeresz.

Átőtel százezer titok,
S én egyet sem nyitok meg neked,
Hogy el ne szálljon a varázs, az ígéret:
Mert így vagyok csak szép neked,
mint egy titkos ígéret.
Mit soha be nem válthatok.
Én szép neked csak így vagyok.

BÚS ILONA

Mit főzök ?

Március 1. Kedd: Husleves kockatésztával, főtt hus paradicsommártással, burgonya körítéssel, gyümölcs. Pogácsa. *Vacsora:* Disznókaraj kirántva kifliburgonya körítéssel, uborkával, (egy liter bor), fánk, csöröge.

Március 2. Szerda: Tejeleves, olajban sült hal, szilva tejfellel és morzsával párolva. *Vacsora:* Héjában sült burgonya vajjal, szardínia, gyümölcs.

Március 3. Csütörtök: Csontleves májséberlivel, kolozsvári káposzta, pozsonyi patkó. *Vacsora:* Töltött borjúmell, burgonyasaláta, gyümölcs.

Március 4. Péntek: Áttört bableves csipetkével, tükörponty szalonnával és burgonyával sütte, vegyes saláta, turós-béles. *Vacsora:* Tojásos galuska, sajt, gyümölcs.

Március 5. Szombat: Daragaluska leves, pácolt nyul makaronival, narancs. *Vacsora:* Friss hurka, kolbász sütte, uborkával, narancs.

Március 6. Vasárnap: Libaaprólék leves, főtt hús céklamártással, libapescenye sült burgonyával, karfiolsaláta, puncstorta. *Vacsora:* Hideg sült vegyes kompóttal, apró sütemény, gyümölcs.

Március 7. Hétfő: Veseleves, vagdalthús, borsófőzelék, keltkifli ízzel. *Vacsora:* Sertésesütlök, gyümölcs.

Március 8. Kedd: Paradicsomleves vajgaluskával, majoránna metélt, gyümölcs. *Vacsora:* Kirántott borjúselet, zellersaláta, gyümölcs.

Március 9. Szerda: Káposztaleves, töltött rostélyos, kalarabé főzelék, zsemlyepudding. *Vacsora:* Hideg füstölt hús uborkával, gyümölcs.

Március 10. Csütörtök: Töltött kucsmagombaleves, kirántott bányahús fagyasztott salátával, krémes lepény. *Vacsora:* Nyulvagdalék sütte, gyümölcs.

RECEPTEK.

Török lepény. 30 deka finom lisztet, 13 deka friss írósvajjat, csipetnyi só és egy kanálnyi porcukrot gyuródeszkán jól el kell dörzsölni, hogy olyan legyen, mint a dara. Egy deka élesztőt megkelesztve, a masszához adunk. Adunk bele 4 tojás sárgáját és nyújtófával jól eldolgozzuk, hogy a tálaltól elváljon, azután a tepszi nagyságára kinyújtjuk, a tepsit meglisztezzük és a tésztát beletesszük, barackízzel megkenjük és meleg helyen pihenni hagyjuk, míg jól megkel. Ha megkelt, a 4 tojás fehérjéből kemény habot verünk, jól kanál porcukor, 3 tojás sárgája, ezeket együtt összegyurval meghintjük, sütőbe tesszük és rózsaszínre megsütjük.

Szontagh Ferencné, Nyírbakta.

Non plus ultra. 20 deka vaj, 28 deka liszt, egy evőkanál porcukor, 3 tojás sárgáját, ezeket együtt összegyurjuk, késfoknyira kinyújtjuk és hosszukás formával kiszagatjuk. A 3 tojás fehérjéhez negyed kg. cukrot teszünk és kemény habot készítünk belőle, a formákat bekenjük vele, tepsibe rakjuk és langyos sütőben megszáritjuk. Ha kihült, kettőt-kettőt ízzel összeragasztunk.

Brunner József Jenőné, Kiskundorozsma.

Mogyoró-csemege. 3 tojást, 25 deka cukorral habosra keverünk, adunk hozzá 45 deka tört mogyorót, 8 deka reszelt csokoládét és egy kis vaniliát. Apró golyókat formálunk belőle és erős tűznél megsütjük.

Brunner József Jenőné, Kiskundorozsma.

Leveles vajtészta. Huszöt deka vajhoz 40 deka lisztet veszünk. A vajat körülbelül a liszt egyharmadával nyújtófa segítségével eldolgozzuk és kettőbe osztva, félretesszük. A többi lisztből 3 tojás sárgájával, egy citrom levélével, egy kanál rummal, egy kanál porcukorral és annyi vízzel, amennyit felvesz, rétestésztát készítünk és ezt is kétfelé osztjuk. Mind a négy tésztát felváltva egymásra rakjuk és kisodorjuk, majd összehajtogatjuk és közben negyedórát pihentetjük. Ezt háromszor ismételjük. Végül ujnyi vastagra nyújtjuk, tüzes késsel felvágjuk, tojásfehérjével megkenjük és forró sütőben megsütjük.

Edvy Jenőné, Edve.

Hájatészta. 1 kg. lisztet veszünk s ebből egy keveset félreteszünk a hajtogatáshoz. Egy tojás sárgája, egy evőkanál rum, egy evőkanál ecet, két evőkanál tejfel és meleg sós vízzel a rétestésztánál keményebb tésztát készítünk. Fél kg. hájat átpasszírozunk és a kinyújtott tésztát a háj felérésével megkenjük, összehajtjuk és fél órát pihentetjük hideg helyen. Azután ismét kinyújtjuk, a háj másik felét is rákenjük, összehajtogatjuk és ismét fél óráig pihentetjük. Ezt megismételjük 3—4-szer. Végül ujnyi vastagra kinyújtjuk, tüzes késsel kockákra felvagdaldjuk, lekvárral vagy dióval megtöltve és egymásra hajtva, tetejét tojásfehérjével megkenve, szép pirosra sütjük. Melegben porcukorral jól behintjük.

Ertl Jánosné, Celldömölk.

Datolyatorta. Negyed kiló datolya apróra vágva, negyed kiló darált mandula, 2 kifli morzsája, 8 tojás fehérjés szükséges hozzá. Először a tojás fehérjét habbá verjük, azután belekeverjük a mandulát és a datolyát s utoljára a morzsát. Két ostyalapot tepsire téve, ráöntjük a keveréket és szép lassan megsütjük. Ha megsült, az egyik ostyát befőttel vagy csokoládékrémrel jól megkenjük, a másikat ráborítjuk és datolyaszetelekkel díszítjük.

Boross Istvánné, Szeged.

Zsemlyepudding. Két zsemlyét kockákra vágva tejben megáztatunk. Egy tálban egy kanál írósvajjat, 3 tojás sárgáját, 3 kanál porcukrot jól elkeverünk, pár deka darabosra vágott mandulát és mazsolát kavarnak hozzá. Ebbe a keverékbe tesszük a megáztatott zsemlyekockákat, kis só és a tojások habját. Egy asztalkendővel megszírozunk, abba tesszük az egészet, összekötjük, egy fazék tetején keresztbe tett fakanálra kötjük, hogy a fazék fenekét ne érje és fél-óráig főzzük. Borsatóval tálaljuk.

Sebessy Klárka, Kispeszt.

Citromtorta. Tálban habosra keverünk 4 tojás sárgáját, 14 deka törött cukrot, fél citrom levét, negyed citrom reszelt héját, csipetnyi só és finomra tört 5 deka mandulát, azután belekeverünk 4 tojás kemény habját és 5 deka lisztet. Vajjal kikent formában megsütjük, szitára borítjuk. Ha kihült, éles késsel vízszintes irányban kettévágjuk, narancslekvárral megtöltjük és a következő mázzal bevonjuk: Egy eszébe 10—12 deka törött cukrot mérünk, öntünk bele egy kevés tojásfehérjét, kevés citromlevet és simára jól elkeverjük. A zománcal a torta tetejét és oldalát bevonjuk, tetejét díszíthetjük meggybefőttel. A tortát negyedórára sütőbe tesszük, hol a zománc megmerevedik s ekkor a torta kész.

Hermann Aladárné, Budapest.

Lingerie, trousseaux

Joel

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 9. SZ.

Fehérneműek, kelengyék, vászonárak.

ALAPITVA: 1883.

MATZA J. ÉS FIA

Budapest, IV., Apponyi-tér 5. (Párisi udvarban)

füző, has- és melltartó, stb. készítőik

Háztartás

Tejleves. Két tojással s vízzel gyurt tésztát készítünk, jól kidolgozzuk, de ne nagyon keményre hagyjuk. Gyuras után kétfok vastagságra kinyújtjuk, belisztezzük és három ujjnyi szélesre felvágjuk. Az egymás tetejére rakott szalagokat éles késsel szalmaszál vékonyra felvágjuk. Az ilyen módon vágott tésztából készül az ugynevezett gömbölyű tészta. Ezt a tésztát megfelelő mennyiségű forró tejbe befőzzük s tálalás előtt kissé megsózzuk, előbb nem, mert a sótól a tej megtűrosodna. Aki szereti, cukrot is tehet bele. A két tojással gyurt tésztahoz két és fél liter tej szükséges. Vigyázni kell, hogy a leves el ne főjön.

Tavaszi ürüvagdalék. Pörköltnek való válogatott, egyenlő darabokra vágott húst zsirban megpiritünk, ha a hús már szép színt kapott, öntsük le a zsírt egészen, adjunk bele egy darab vaját, hintsük meg liszttel, tegyünk hozzá néhány gerezd apróra vágott fokhagymát, egy kisfejt hagymát, eresszük fel levestel és pároljuk burgonyával, zöld borsóval, sárgarépával és néhány szál zöldpetrezselyemmel.

Galamb fátyolban. A megtisztított galambot vágjuk hosszában ketté, csontozzuk ki belülről, csupán a comb szarát hagyjuk meg, hogy kotlett-alakot formálhassunk belőlük. Fűszerezzük meg, tegyük 3—4 percre izzó sütőbe egy kevés vajjal, préseljük meg kotlett-alakra és ha kihült, töltsük meg apróra vágott urigombatörlékekkel, burkoljuk be sertéshálóbba, forgassuk meg vajban és fehér tejeskenyér-morzában és süssük meg.

Nyulvagdalék sülve. A nyul elejét is igen izletesen elkészíthetjük. Jól megmossuk, egy lábosba egy jó kanál zsírt és két középnagyságu vöröshagymát apróra vágva, beletesszük a fel-darabolt nyulhúst és befödve egy órahosszáig pároljuk és ha a leve elfő, mindig egy kis vizet öntünk alá, hogy a hús és a leve meg ne barnuljon. Ha a nyulhús párolás közben annyira megpuhult, hogy a csontokról leválik és lehet vagdalni, akkor szédjük ki a zsirjából s deszkára téve, a csontokat vegyük ki belőle s a húst vágókéssel vagdaljuk jól össze. Ügyelni kell arra, hogy a nyullal párolt zsír ne legyen vízes és világossárga maradjon. Ezt a zsírt szítán törjük át s az apróra vágott nyulhussal tegyük a táliba, sózzuk meg, tegyük bele egy fél kávéskanálnyi törött borsot. Négy tojás fehérjéből kemény habot verünk s ezt is a hús közé vegyítjük, hogy mindenütt egyenlően oszadjon a tojásból.

Öz-filet. Az öz combjából ujjnyi vastag szeleteket vágunk, jól kiverjük, megsózzuk és kevés törött borsal meghintjük, egy kisebb lábosban szorosan egymás mellé rakjuk, közben mindig megkenjük táblaolajjal, befödjük s le-nyomva, pár órára hűvös helyre tesszük. Forró zsirban, kevés liszttel behintve, mindig csak egy filét sütünk ki szép pirosra, azután tálra rakjuk, zsirjával leöntjük és sült burgonyával körítjük.

Gombapaprikás. Vigyázni kell arra, nehogy mérges gombából készítsük. A gomba tápértéke csekély, de a kellemes ízéért nélkülözhetetlenné lett a háztartásban. Mind-egyiket egyforma módon készíthetjük, kivéve a keserű gombát, amely csak szenen sütve, turóval meghintve, élvezhető. A gombát megtisztítjuk. A gondosan megtisztított gombát leforrázzuk és a fővő vizet kis ideig rajta hagyjuk. Innen hideg vízbe tesszük, azután jól kicsavarjuk, petrezselyemleves, hagymás, paprikás forró zsirba tesszük, megsózzuk és pároljuk, míg megpuhul. Tálalás-kor tejfellel és kevés liszttel habarást készítünk, ezzel feleresztjük és felforraltjuk. Ha a levét teljesen elfővi, mint körítést is mellé adhatjuk.

Fagyasztott saláta. Főzzünk aszpikot. Savanyu uborkát szép egyenlő kockákra összevágva, formába tesszük s öntsünk rá annyi aszpikot, hogy ellepje. Tegyük jégre. Ugyanolyan formában savanyított céklát teszünk, szintén leöntjük aszpikkal s ha ez is megfagyott, három keményre főzött tojással készítjük. Mindegyiket felszeljük, szépen tálra rakjuk s ecettel, olajjal leöntjük.

Erdélyi mártás. 12 apró mogyoróhagymát összevágunk, azután 14 deka vagdalt sonkával, fehér borssal és 5 deka vajjal megpároljuk, adunk bele 2 kanál lisztet, fél liter friss tejszínt, fél liter jó husleveset és az egészet kavargatva sűrűre főzzük, azután átszűrjük és megsózzuk.

Juhsajt. 12 liter birkatejet a tűzhelyre tesszük, hőmértőt állítunk bele s így meglegejtjük 25 fokig. Ekkor gyorsan elvesszük a tűzről és egy evőkanál oltót jól belekeverünk s így hagyjuk 10 percig állni. Ez idő alatt megszik s ekkor falapátkával kockákra vágjuk és kézzel jól összenyomkodjuk, hogy a savó kijöjjön belőle. Most ritka vászondarabba belekötjük, lehetőleg szép gömbölyűre formáljuk és félnapra prés alá tesszük. Ha a présből kivesszük, a vásznat levéve róla, sóval bedörzsöljük. Naponta le kell törölni róla a savót, ami még kiszivárog belőle. 8—10 napig hűvös helyen tartjuk, élvezhető lesz.

Nagyobb ebédek és vacsorák

Nem az a legfontosabb, hogy nagyobb ebédek alkalmával tüntessünk a megszámlálhatatlan fogásokkal, hanem igenis fontos az, hogy az asztalra került ételt elkészítése sikerült legyen. Ugy szintén gondot kell fordítani arra, hogy az étel a meghívottak számára képest elég legyen. Ha mégis megtörténne, hogy valamiben hiány van, azt a háziasszony vidám, derült arca feltétlenül pótolni fogja, mert a vig társaság ugy sem tartja szigorúan számon és nem veszi észre a kis hibákat. Tehát nem is annyira az ebéd-től, mint a háziasszony kedélyétől függ, hogy az eltávozottak milyen hangulatot visznek magukkal. Hogy kellemes emlékekkel távozzanak el, tartsuk szem előtt elsősorban, hogy nagyobb vendéglátáskor a vendégek pontosan a meghívott időben asztalhoz ülhessenek, mert nincs kellemetlenebb valami a meghívottakra nézve, mintha erőszakolt társalgást kénytelenek folytatni. A háziasszony rendezzen el úgy mindent, hogy az asztaltól ne kelljen felállnia, ha csak nem egészen bizalmas emberekből áll a társasága.

Vendégség alkalmával legyen derűs jókedv, pompás hangulat, pontosság az étkezés megkezdésében, legyen meg az ételek kellő bősége, virág, gyümölcs díszes tálakban. Kitűnő borok, csomagok. S ha mindezek megvannak, a háziasszony biztos lehet az általános elismerésről.

Sziveskedjék

lapunkat ismerőseinek ajánlani és címetek küldeni, hogy lapunk mutatóvényszámát megküldhessük.

Kézcsók Szerkesztő

A magyar urihölgyek figyelmét tisztelettel felhívom, hogy Kolozsváren fennállott női divat szabáságot Budapestten folytatom. A legszebb és legmodernebb angol és francia ruhákat, készűmőket legszolidabb áron készítem.

NAGY BALÁZS

angol és francia női divatszalon
IV., VÁCI-UGCA 40., félélem 4.

Telefon: József 151—62.

A kalandor jóslata

Regény

Írta: Csermely Gyula

Utánnyomás tilos. A fordítás és megfilmesítés jogát a szerző saját magának tartja fenn.

VI.

Semmi különös se volt abban, hogy Cusani látogatást tett Hannsteinnál. Egyenlő rangukak voltak és ha nem is egy csapattegnél szolgáltak, de már jól ismerték egymást, szolgálati ügyekben érintkeztek is már egymással és társaságban is együtt voltak már több helyen is.

Hannstein von Hanfstadt százados württembergi származású ember volt, de már a nagyatya is Magyarországon született. Ő tehát, ki már a negyedik generáció képviselője volt az új honban, azonfelül, hogy nyelvében is magyar lett, már sok magyar jó tulajdonságot abszorbeált, a haza- és a vendégszeretetet leginkább.

Örömmel fogadta Cusanit és alig hogy visszaadta neki a látogatást, már vacsorára hitta meg a házához. Ami magától értetődik, azzal járt, hogy Cusani egy csokor virágot hozott az asszonynak. Nagy sértés lett volna, ha nem hoz.

De a virágok közé elrejtve egy kis levélkét is jutlatott hozzá és ez volt a levélke tartalma: „Saro felice, saro sfortunato: ella ne sarà la cagione”. Ami pedig magyarul annyit tesz, hogy: Boldog leszek vagy boldogtalan: ön lesz annak az oka.

Az asszony persze megtalálta a kis levélkét, mert ősapánk idejében bizony nem kaphatott fiatal nőféle csokrot, hogy abban levélkét ne gyanított volna... Nos, megtalálta a kis levélkét, el is olvasta a valómást, ami benne volt és fájdalmas boldogsággal ült le az asztalhoz, mikor tálatva volt. Boldoggá tette, hogy mégsem hiült ki hát Cusani szíve és ha ki is hiült, hát újra lángra lobbant benne a szerelem és fájdalommal töltötte el, hogy csak megkészt virága a szívének ez az ujonnan kisarjadzott szerelme. A szerelemnek a remény a táplálója, az éltető napja. De lehet-e Cusaniak reménye? Kettejük között a férjé áll.

Mégis boldog volt inkább, mint bánatos és egész este jókedvűen eldiskurált. Csak úgy ömlött belőle az olasz szó, mint a megoldott pénzeszsákból az arany-pénz. Elmondta, hogy jól érzi magát Bécsben és — milyen találekonyak az asszonyok — elmondta azt is, hogy kedvelt temploma a Szent István dóm, minden délelőtt tíz órakor ott van és kedvelt sétáló helye a Wien partja, ott csend van és ábrándozni is lehet. A Mincióra emlékezteti a Wien folyó.

Megérthette ebből a conte, hogy megállapodás nélkül is két helyen találkozhatnak akár minden nap: a Szent István templomban és a Wien partján.

Találkoztak is jó sokszor, hol az egyik helyen, hol a másikon és minden találkozásuk egy-egy újabb adag olaj volt, amit szerelmük máglyájára öntöttek. Mind magasabbra esaptak a lángjai.

De csak a jelenben élt, lángolt a szerelmük, a mulat nem ásták ki sirjából. Az asszony sohasem kérdezte — visszatartotta attól valami idegenkedés — miért is írta annak idején, hogy nőtlenségi fogadalmat akar tenni és miért hagyta el oly hirtelen Mantovát és Cusani sem terelte az elmúlt dolgokra a beszédét. Idősebb lett azóta majdnem három évvel, gondolkozása is tisztultabb és érettebb lett és kezdte szégyelni saját

maga előtt, hogy egy obszkurus szerzetes jóslata olyan elhatározásra bírhatta, hogy nem nősül meg. Mennél inkább röstelte volna az imádott asszony előtt a valómást, hogy egy ostoba babona annyira befolyásolni birt legyen egy férfit, mi több: egy katonát!

Hallgatott hát a multról és annál többet beszélt neki a jelenről, arról, hogy ő, Cusani, most mit érez. Hogy Alderferné estélye óta sem éjjele, sem nappala, egy nyugodt perce sincs és hogy soha ember igazabb dolgot nem írt, mint amit ő írt a csokorba dugott levélben: ha boldog leszek, ha boldogtalan, annak ő, Paola lesz az oka.

A szép asszony csak sóhajtott, úgy válaszolt.

— Ehhez hasonlót először én írtam önnek — mondta. — Ha boldog lesz, ha boldogtalan: egy asszony lesz annak az oka. De az asszony alatt nem magamat értettem. Mást értettem alatta: Helént, akinek ön udvarolt. Lássá, milyen őszinte vagyok, Camillo. Én sohasem szüntem meg önt szeretni, férjhez is csak azért mentem, mert azt hittem, hogy azzal talán sirba teszem a szerelmem, de csak nem birtam önt elfelejteni egy óráig sem. És mikor azt láttam az estélyen, hogy foglalkozik Helénnel, sőt szépeket mond és udvarol neki: mikor fülemhez jutott az is, hogy szándékai vannak a leánnyal: nem birtam többé magammal. Nem tudom már, mi volt, ami az önnek való írásra késztette: fájdalom-e vagy féltésem, vagy hogy aggasztott engem az ön jörője? ... De megírtam azt a levélkét és sirtam utána, mint aki temet.

— Én meg, mikor elolvastam az ön irását, úgy éreztem magam, mint aki feltámadt. Feltámadt bennem az a tudat, hogy ön az egyetlen nő, aki számomra az életet jelenti. A boldogságot, az életet, azt... vagy a halált és az örökös elkárhozást. És elhatároztam magamban, hogy visszatérek önhöz; önhöz, aki számomra mindannak az ősforrását jelenti, ami vonzóvá és széppé teszi az életet. Nos, visszatértem önhöz, itt vagyok és most csak az a kérdések kérdése, Paola: akarna-e számomra a boldogság forrása lenni, vagy...?

A folyó partján ültek egy csendes, bozótos helyen, gyagulatlan, primitív fapadon, melyet alkalmasint valami közeli háztulajdonos esz-kábáltatott össze ott magának. Hogy legyen hol pipázni a szabadban. Négy karó a földbe, meg egy deszka rá és megvolt az alkalmas pihenőhely.

De támlája nem volt a padnak és Hannsteinné asszony meglepedkezett róla, hogy nincsen. S mikor Cusani a fülebe sugta a kérdést, melynek lángolt minden szava: üdvözülni akarok szerelmem: ő bágyadtan lehunyta a szemét és hátradőlt, hogy gondolkozzék a válaszon. Vagy, hogy semmit se gondoljon, csak átengedje magát az érzéseinek, az álmainak, a kábultságának, mely oly jó, oly jó, oly kellemes volt.

Hátradőlt a támlálan padon, hogy gondolkozzék az adandó válaszon vagy semmit se gondoljon, csak álmódjék, de fölsikoltott és hanyatt is vágódott volna, ha Cusani gyorsan, mint a villám, a háta alá nem löki a karját. Megakadályozta ezzel, hogy egyensúlyát veszítse az asszony, de elvesztette ő a magját, nem a testét, a lelkét.

Magához vonta az asszonyt és ez ellenkezés nélkül bírta, hogy ott csókolja a conte, ahol érte. A szá-

PURGO

AZ IDEÁLIS
 HASHAJTÓ

ját, a szemét és megint a száját, mely olyan volt, mint valami áttüzesedett cseresznye, rubintból.

És csókok özöne és újabb csókok özöne között szavak. Szavak, amik lángoltak, perzseltek.

— Szeretem — hörögte Cusani. — Szeretem, imádom, Paola és ön is szeret, ne mondja, hogy nem ugyan. Hát szeressük is egymást és kérem és eszedem: ne kérdezzük, hogy bűn-e a mi szerelmünk s hogy átok és kárhozat vár-e ránk... csak szeressük egymást és legyünk az egymáséi, Paola!

Az egymáséi legyenek! Ezzel azt akarta mondani Cusani, hogy: legyen az enyém, Paola, de bódultságában ő maga sem tudta, hogy voltaképen csak ez az értelme a szavának. Ne ő legyen az asszonyé, az asszony legyen az övé!

A szerelmes asszony sem tudta — tud is gondolkozni egy szerelmes asszony, mikor az ajkán a szerelme ajka — és mintegy válaszul a Cusani szavára, ennek vállára hajtotta le fejét. Mozdulatlan boldogságában így maradt, csak a keble pihegett, hullámzott és később, hogy szóra nyitotta a száját, akkor sem gondolkozott, csak ugyanazt mondta, amit Cusani.

— Igen, igen; legyünk az egymáséi — suttogta.

Óh mámor, óh kábulat, óh tubafás paradicsom percei!

Valami neszre riadtak fel, ami a hátuk mögött a sűrűségben hallatszott.

— Ki jár itt a bozótban... kém, aki kilesi a titkunkat?

Cusani egy parasztasszonyt vett észre, aki füveket keresett a bokrok között. Be volt bugyolálva a feje majdnem egészen és a foga is fájhatott, úgy látszott, mert minden hajladozásnál kínosan felszisszent:

— Herrjészesz, mei Zohn, mei Zohn!

Cusani megnyugtatta Paolát.

— Nem kémkedő volt, madonnám. Egy parasztnő volt, aki egy betűt sem érthetett a szavunkból. Hiszen olaszul beszéltünk, Paolám.

Ezt elég hangosan mondta és a parasztnő, noha már messzebb volt, meghallotta, meri elfordult és mosolygott.

— Credi? (Gondolod?) — mormolta nevetve a foga közt. — Anch'io sono italiano.

Muzio Santi volt a parasztnő. Eleget hallott és látott, ezért magára hagyta a két szerelme és ellipsegett, időnkint jajgatva:

— Herrjészesz, mei luketer Zohn... Herrjészesz, mei luketer Zohn.

Cusani és Hannsteinné asszony még ott maradt a bizalmas magányban. Madarak daloltak fölöttük, az ő keblükben is madarak daloltak; lombok susogtak össze, ők is. És mit mondtak egymásnak, nem a lombok, az ő szerelmes ajkai? Azt susogták egymásnak: nem kérdezzük, bűn-e a mi szerelmünk és átok és kárhozat vár-e ránk? Mi szeretjük egymást és én a tied leszek, te az enyém lesz, Paola... Camillo... Paola.

Pár nappal a történetek után — éppen delet fujtak a toronyórok a városban — conte Cusani Camillo becsüngelte magához Santit.

— Giovanni, — mondta az inasnak — Giovanni, — mondta lázasan, olyan izgatott volt — most kocsit fogadsz és Petronellbe hajtatsz. Itt egy levél gróf Mannersthal ezredes részére; ezt átadod neki és választ kérsz, de igyekezz, hogy éjjélre megint itthon légy.

Santi, kit a conte csak Nero Giovanninak ismert, nevetni szeretett volna, hogy vidékre küldi a gazdája.

— Eltávolít itthonról, — gondolta — mert délután vendéget vár: Paolát. Nos, conte Cusani Camillo: ma még hiába várod a szép asszonyt és én ki is me-

gyek abba a faluba nyugodtan, nem mulasztok el idehaza semmit. Egy Mannersthal nevű ezredes ugyan nincs is és így fölösleges rázatnom magam a szekérral: bátran azt mondhatnám reggel a gazdámnak, hogy kint voltam a faluban, de hiába. Mégis kimegyek, mert biztos vagyok a dolgomban. Conte Cusani Camillo ma nem fog itt gyözelmet aratni.

Kacagni szeretett volna, fölünyesen, gunyosan kacagni, olyan mulatságosnak találta a helyzetet, de csak komoly maradt, mint egy jól nevelt inas és átvette a levelet és elment. Félóra múlva már a városon kívül ráta egy fuvaros kordéja.

Vajjon miből is következtethette Santi, hogy Hannsteinné Fornaciari Paola ma még nem fog rálépni arra az utra, mely szívdobogást okoz a nőnek, noha virágok között kigyózik, megnyugtató bizalmas magányban. Csábító nagy szépségekkel tele ut az, a kavicsa drágakő, a levegője balzsam és az égen fölötté hárfa zeng: mégis szívdobogást okoz a nőnek.

Abból következtette azt Santi, hogy Paola Fornaciari, kit a bozótban volt légyottja óta állandóan figyelemmel kísért, ma mindössze alig két percig volt a templomban. Csak bement és nyomban ki is jött: legföllebb egy Miatyánkot, ha elmondott, de egy Údrözlégyet is hozzá már bajosan.

Ebből következtette volna?

Igen. Mert Muzio Santi olasz volt és Paola Fornaciari is olasz volt és Santi ismerte az ő véreit. Az olasz, ha veszélyesebb utra megy, órákig is elimádkozik a templomban; ha gyilkolni való szándéka van, minden feszület előtt térdre rogy és vége szakadatlanul imákat mond és végül a szerelmes olasz nő is, ha belső küzdelem után a szívének engedni óhajt, templomba megy és letérdel, hogy előzetes bocsánatért könygessen. Tudja, hogy vétkezni fog, hát már jó előre bűnbocsánatot esedez.

Hannsteinné azonban még két percet se töltött el a templomban; ebből következtette Santi, hogy ma hiába vár rá a conte.

Éjjélre otthon volt, de alighogy belépett a lakásba, mely a Türkenhof-Gassen egy háznak az utca felől való részén a földszinten és az emeleten volt, alig hogy belépett a lakásba, Muzio Santi csak megállt, majd hátrahökölt, de úgy, hogy szinte belevágta fejét az ajtóba. A kapu alatt volt a bejárati, a földszinten valami előtér volt, hall-féle sötétes helyiség, melyből balfelé egy ajtó a szolgálégény szobájába szolgált, jobbról pedig egy lépcső az emeleti lakásba vezetett.

Mi volt a mehökkenés oka?

Már a földszinti kis hallban valami illatot érzett, nagyon jószagut; virág illata lehetett vagy parfüm. Itt asszony járt ma délután... Paola?

— Dio! — hördült fel Santi és kinjában összehúzódott, mint akit a görcs bánt. — Hát már teljességgel kiszámíthatatlanok az asszonyok? Kiszámíthatatlanok a bűnben is? Megesalta az Istent, megesalta a Madonnát, akihez ma alig imádkozott a templomban; engemet is megesalt és ide jött szeretkezni a contéhoz? Maledetto, maledetto, maledetto!

Bement a szobájába és gyertyát gyújtott és leült és vongalott. Mintha a földre teperték volna a szívét is, úgy érezte magát abban a percben. Fuldoklott, hörgött és hol a torkához kapott a kezével, hol a hájába markolt, mint az örült és felborzolta, ráncigálta, tépte.

— Ő itt járt ma délután, Paola... és én, maledetto, maledetto, én falura küldtettem magamat! Megesaltak, rászedtek és a conte gunyolódott is fölöttem.

Magához vonta az asszonyt, ki bizonyára félt, mikor itt belépett és megnyugtatta: Mitől se tartsz, drágám. Ketten vagyunk egyedül a házban; inasomat elküldtem, az most kocsin ül és port nyel és mérgeződik, hogy Petronell olyan messze van. Kocsin ültem és port nyeltem, ugy van, ő meg itthon a pamlagon ült és csókokat nyelt! No, de megölöm a contét... Még ebben az órában dögljön meg.

Tetőpontján a dühnek, Muzio Santi felugrott és egy tört rántott ki ágyából.

— Megölöm és eltűnök — mormolta. — Azt fogják mondani, hogy Giovanni Nero a gyilkos... nos, keresztek felélem száz évig is. Scipio Frantira, szép asszonyok papjára senkisen fog gondolni és Muzio Santira még kevésbé. A conte tehát haljon meg és fizessen vérével a gaz csalásért!

Megmarkolta a tört és egy tolvajlámpást vett a kezébe, így ment fel a lépcsőkön az urához.

— Mit jóstoltam én neki? — gondolta. — Hogy halála olyan szép lesz, mint tengeren a lehulló csillag? Nem, nem! Halálod olyan rut lesz, mint a lebunkóztott kutyaé, conte!

És már előre kéjelgett a látványban: egy döfés a torkába... szökőkútja kibuggyanó vérnek... ő csodálkozva felrántja pilláit, de hördül egyet, megint lesukja és vége lesz. Vételelné vált ajka nem fog több szép asszonyt csókolni.

Az előszobában, az emeleten is ugyanaz az áruló illat volt és Muzio Santi tovább ment. Már nem örgöngött, hogy érezte az illatot; szíve és agya hideg volt, mint a mérgezett hegyü gyilok a kezében.

— És ha maga a Madonna örködik az ágya mellett, akkor is megölöm a contét.

Az előszoba mellett levő szalonban is áruló nyomokra lett Santi. A közöz előtt a szőnyegen négy-öt rózsaszírom pirosított-fehérett...

— Itt segítette le róla a mantilet, azért hullott le a rózsák néhány szirma... és a közöz mellett az állványon egy ottfelejtett kis virágeszokor tarkállott... mikor magához ölelte, utjában volt, hát levette a kebléről és eltette.

Santi az ajtóhoz lopódzott, mely a mellettes hálószobába vezetett. Hallgatózott, fülelt... egy egészséges ember mély lélegzetvételét hallotta. A szeme szinte foszforeszkált, mint a macskáé.

— Vele álmodol, conte? Őt csókolod álmodban és újra éled a délután gyöngyörét? Hát imádkozni szokál-e álmodban? Jó volna, ha most véletlenül azt tennéd.

Rátette kezét a kilincsre és megnyomta és résnyre nyitotta az ajtót. És feszülten figyelt, hogy tisztába jöhessen vele: hanyat fekszik-e avagy jobb-, illetve baloldalt a conte.

— Jobboldalt fekszik, egészen közel a falhoz — állapította meg a helyzetet Santi. — Tehát jól kell, hogy kinyujtsam a karomat, különben csak az ágy-neműt döföm keresztül. És így kell, hogy döfjek a törrel, haránt inkább, mint egyenesen lefelé.

Ahogy önkéntelen mozdulatot tett a kezével, megsörrent valami mellette. A tolvajlámpás megmutatta, hogy mi sörrent. Egy asztalka volt az ajtó mellett a sarokban, rajta gyöngyházkagyló és tányérkák gyümölcsrel.

— Hagytak-e nekem valamit? — kérdezte gyilkos humorral Santi.

Egyik tányérka mellett valami fehérlett; megnézte, egy parányi zsebkendő volt.

— Ezt szalvétának használta és itt felejtette — mormolta Santi. — Nos, az ördög hagyta itt vele és én visszajuttatom hozzá, de véresen. Neved betűi mellett egy vérfolt és még egy és még egy... Paola Fornciacari, ez szép emlék lesz.

Megnézte a zsebkendő sarkait, melyikbe van hímözve a P. F. betű és egyszerre majd kitört belőle a nevetés. Egy hétágu koronát talált és alatta egy J., meg egy W. betűt.

— Jakobine von Wippach, — mormolta — vagyis Aldörfer báróné asszony! Ő volt itt a conténál, nem Paola! Akkor egyelőre rendben vagyunk, akkor jó éjszakát, Cusani Camillo. E zsebkendőnek köszönd, hogy még életben vagy.

Magához vette a zsebkendőt, még jó lehet valamire és lement. De előbb letökte a kis csokrot a földre és ahogy oda világított a közözre, melyen a contéhoz simult a bárónő, vigyorogva mormolta:

— Az erőnyes! Ha úgy fordul, hogy még egyszer meggyóntatom: vajjon meggyónja-e nekem, hogy ma itt volt?

(Folytatjuk.)

Tanácsot kérnek

13. Kérem kedves előfizető társnőmet, hogy egy jó piskótekeres leírását lapunk utjain közölni sziveskedjenek, amelyért előre is köszönetet mondok.

„Ilonka asszony.”

14. Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mint b. lapjának előfizetője, engedje meg, hogy egy kérdést én is megkérdezhassak, mint többi asszonytársaim.

Katholikus, magyar uriasszony vagyok. Tanyán élek, de mégsem annyira a világ háta mögött, hogy a kultúra el ne

juthatna hozzánk. Könyvek, hírlapok, folyóiratok nekünk is járnak. Így többek között egyik színházi újság is megérkezett, melyet szintén örömmel fogadtam, mert szeretem a színházat és művészetet. Színpadról ismerem a jelenlegi színpadi csillagainkat, egy a nőket, mint a férfiakat, mert gyakran felmegyek Pestre s így sorba megnézek minden, a kritika által elfogadott darabot. Primadonnáinkat — tekintve a művészetüktől is, — kedveseknek, helyeseknek tartom. A könyvet lapozgatva, egyszerre csak, mintha leszógeztek volna, megáll a lap a kezemben s háborogni kezdek a lelkem.

Az egyik kép egy művésznőt ábrázol otthonában. Fejét kezére támasztva, a kályhának dől s meglehetősen rövid otthonkában mosolyog felénk. A művésznő mellett nagy papíri áll, melynek határa egy szentmiséhez használatos papi ruhadarab van elrendezve, rajta Jézus szentséges Szívének képével...

Hát, igen tisztelt Szerkesztő Ur, ezen a látványon háborodott fel az én lelkem annyira s velem együtt, azt hiszem, minden embernek meg kell botránkoznia.

Hogy kerül egy ilyen szentelt ruhadarab egy privát-lakás díszéül, pláne egy művész nő otthonába, ha esetleg az a művész nő katolikus is? Nem akarom a művész nő ízlését sértegetni, de egy ilyen darab, nem arra a helyre való! Mert még akkor sem volna elfogadható e helyen, ha a művész nő annyira vallásos lenne, hogy mindig maga körül szeretné látni. És a művész nő térden felül érő szoknyában áll mellette?! Még művészi szempontból sem lehet e két ruhadarabot egymás mellé állítani.

Igazam van, igen tisztelt Főszerkesztő Úr, vagy nem? B. válaszát nagyon várom. Öszinte tisztelettel

V. D.-né, uradalmi titkár neje.

15. **Nagyon szépen kérem** kedves olvasótársnőim tanácsát, hogy házilag mivel lehetne egy sárgaselyem-lámpa-ernyőt kitisztítani a bogarak és pókok bepiszkításától. Benzinnel próbáltam, de nem veszi ki, a szalmiakszesz kivesszi ugyan, de nagy foltot hagy. Talán egy biztosabb módszert tudnék kapni kedves olvasótársnőimtől. Nagyon hálás volnék érte. Egy másik kérésem is volna. A hajzsirosodás ellen szeretnék valami jól bevált szert. Mert hiába mosom a hajam minden héten szesszel, nem használ semmit, már két nap múlva ismét zsiros lesz és nem tudom ízlésemnek megfelelően elrendezni a hajam. Kérem kedves olvasótársnőimet, talán ebben a kérdésben is tudnának nekem tanácsot adni. Szívességükért előre is hálás köszönet.

„Egy budai előfizető.”

15. **Kedves Szerkesztő Ur!** Magához, vagy nem is tudom kihez, talán olvasótársnőimhez kell fordulnom, mert az élet olyan helyzet elé állított, hogy nem tudok belőle kiutat találni. Én is azok közé tartozom, kiket megfosztott otthonuktól a világháború s menekülnöm, új otthont kellett keresnem. Tanárnő vagyok, de itt — sajnos — nem tudtam még elhelyezkedni, bár a szerenese annyiban kedvezett nekem, hogy egyik legelőkelőbb bankban titkárnői állásba jutottam. Eddig minden rendben is volna. De nem hallgathatom el, hogy menekülésem előtt jegyben voltam egy bankdirektorral. A jegyességet azonban felbontottam. Hogy miért, engedje meg, hogy ne hozzam az emlékezőzés vásznára azokat a képeket, melyek nekem fájdalmasak lehetnének. Vannak sebek, melyek sosem gyógyulnak be, ha a látszat mást is mutat. Azt hittem, lezártam életem történetét és ezután csendben, események nélkül élem le a számomra előirt napokat, éveket. Azonban a mai nap eseménye olyan gunyos kacajjal semmisítette meg csöndes nyugalمامat, hogy úgy érzem, nem is tudom szavakba önteni. Az a direktor, az én volt jegyesem, akiről azóta hírt sem hallottam, e bankba lett kinevezve s engem osztottak be titkárjául. Itt senki sem tud a mi volt jegyességünkről s arról sem, hogy ismerjük egymást. Még nem találkoztam vele, csak a beosztásomról értesültem s most nem tudom, hogy mitévő legyek. Azt sem tudom, hogy megrozsult-e, de bármily eset áll fenn, ha nem tudok módot találni, hogy távol legyek tőle, leírhatatlan szenvedés lesz az életem. Mégis meg kell mondanom, hogy én őt végtelenül szeretem s azt hiszem, hogy az elutasított kérésem is amellett bizonyítanak, hogy én rajta kívül sohasem gondolhatnék másra. De a történetek miatt ő rá sem fogok gondolni soha. Ezért kérem önt, kedves Szerkesztő Úr, adjon tanácsot, hogy az élet e legkegyetlenebb iróniájával szemben hogyan tudjak győzedelmeskedni és el ne áruljam lellem vergődését.

Ha regényben olvasnám, hitetlenül tekintenek e sorokra s nem volna írő, ki meggyőzhetne a történet valódiságáról. Reszkette nézek a jövő elébe, amely, ki tudja, mit hoz lepeccsételt torsalyában. Tegnap még béke volt, s ma fergetegként tombol bennem a mult, s a leláncolt dzsinnek életre kelve, kárörvendő nevetéssel táncolnak körül. Ha nem jönne el a holnap? Uj utirányt vár Öntől

„Akivel a sors játszik.”

Tisztelettel kérjük azon tisztelt előfizetőinket, akik már az ajándék-milliót megkapták, kegyeskedjenek velünk közölni, hogy vannak megelégedve a millió anyagával, melyet

közvetlenül Svájcából szereztünk be. Ha csak a legkisebb hi fogásuk volna, méltóztatassanak erről okvetlenül értesíteni, hogy azt kiküszöbölhessük.

Remélve, hogy ajándékunk általános tetszésre fog találni, kérjük b. éresítésüket és vagyunk teljes tisztelettel
A kiadóhivatal.

Üzenetek

„Szegedi asszony.” Főszerkesztő úrtól kér sürgős tanácsot és bizonyára kap is teljesen megfelelőt. De ha szabad, mint idősebb, tapasztalt asszony, szeretnék segítségére lenni néhány gondolatom megismertetésével. Bár szóval sokkal könnyebben tehetném, mint írásban. Egy kérdést mégis ítétek Önhöz. Szereti-e még az urát? s ezért nem akar válni, vagy pedig csak azért, hogy bosszút álljon. Mert ha szereti, akkor feltétlenül joga van ahhoz, hogy mindent elkövessen a megtartása érdekében. Az ura Önnek esküdött hűséget, Önnek ígért szerelmet, ezért helyt kell állnia. Igaz, hogy ebbe a harcha, melybe Ön kell, hogy győztes maradjon, bele kell hogy vigye az érte dobogó egész szívét, önfeláldozó lelkét, mindent megbocsajtó szeretetét és megalázkodó gyöngédségét, mely nem lehet egyszerűs mind gyengeség is. A feltétlenül szenvedéstől nem szabad, hogy könnyű szökjön a szemébe, azt zárja el szívének lecsukható kamrájába és legyen mosolygó, derűs, vig. Sohas merüljön ki a gondoskodása férje iránt, ne legyen senki más részére gondolata és én hiszem, hogy férjét vissza fogja hódítani. Hűsége, szeretete lesz az a kulcs, mely férje lelkét ismét felnyitja Ön előtt. És arról a másiktól ne essen szó Önök között soha, az nem létezik, nem létezhetik az Ön, a tisztességes asszony számára. A kacér asszonyok kártyája nyitva van minden férfi előtt, előre tudják, hogy milyen következnek. Tudom, hogy Önnek az én tanácsom az első percben lehetetlennek fog feltűnni, de ha gondolkozni fog rajta, akkor legyőzi büszkeségét és nekem ad igazat. Erősítse meg lelkét a hit, legyen támasza a remény és a szeretet győzedelmeskedni fog.

Egy hasonló esetet ismertem. Egy fiatal asszonyka sirt sokat, hogy az urát elhódította tőle egy másik. Egy hosszú év kellett hozzá, hogy a férje meglássa a különbséget hűsége, kitartó felesége és a másik között és — visszatért s a legboldogabb életet éltek.

Én hiszem, hogy Önnek is sikerül, ha erősen akarja, férje visszahódítása. Sok szeretettel kitartást és sikert kíván

Vargha néni. Dombóvár.

„Pusztán lakom.” Olvasótársnőimnek üzenem, hogy a disznószórt semmire se használja, mert nagyon megbánná. Ugyanis a moly nagyon szereti a disznószórt s ha ezzel tölt valamit, az egész lakása a molyok kedvelt tanyája lesz. Ezt pedig bizonyosan senki sem óhajtja. Üdvözlettel

Kardos Zsuzsa.

Kedves kis pajtásaim! Azt hiszem, emlékeztek még arra a kis mesesorozatra, melynek a címe az volt, hogy: „Egy suszterinas kalandjai Pesten.”

Bizony, a kis mese olyan vig volt, olyan kedves volt, olyan mókás volt, mint ti vagytok, kedves kis pajtásaim! A multkoriban aztán megjelent a postás bácsi, hozott egy levelet, hozott két levelet, hozott sok-sok levelet, oszt mindenik levélbe az volt írva: „Kedves jó szerkesztő bácsi, tessék már megint egy jó mókás, hosszú, nagyon hosszú mesét közölni, de olyan legyen, hogy a kisleányoknak is, de meg a kisfiuknak is tessen.”

Hát, amint ezen a nagy kérésen gondolkozom, töröm a fejem, töröm, töröm, bejött a szobámba a segédszerkesztő kisasszony és azt mondja: kérem, tessék már kijönni szerkesztő bácsi, mert a szobám ablakára rászállt egy kis veréb és folyton kopog, nem akar elmenni, hiába hessegetem, hiába rémisztgetem, nem hagy dolgozni. Kimegyek s bizony ott látom a kis verebet, pont a szerkesztőség hetedik ablakán. Mert hát tudjátok meg, a nyolcadik ablak az enyém.

KEDVES FŐSZERKESZTŐ ÚR!

Budapest, 1927 január 29-én.

A Főszerkesztő úrtól kapott „Hóvirág“ mosópor nagy előnyeiről akarok néhány sorban megemlékezni. Azt hiszem, velünk együtt még sokan lesznek hálásak a Főszerkesztő úrnak ama gondosságáért, hogy bennünket, előfizetőket megismertetett ez anyag jótékony hatásával. Azért nem írtam már előbb, mert többszöri használat után akartunk meggyőződni csodás hatásáról. Bevallom, hogy a legelső alkalommal kétkedtünk fehérítő hatásában, de a próba után annál inkább meglepett bennünket az eredmény. Melegen ajánlhatom mindenkinek, mert használata által 1. fehéríti a ruhát, 2. idő- és erőmegtakarítást nyerünk, 3. ami a fő, nem rontja a ruha rostjait, mert semmi káros anyag nincs belevegyítve. Az eredmény eléréséhez pontos eljárás szükséges. Mi továbbra is használni fogjuk.

Szívélyes üdvözléttel

HORVÁTH MÁRIA I., Uj Szt. János kórház.

Kinyitom az ablakot, hát se szó, se beszéd, berepül a kis veréb és repül egyenesen az én szobámba, mintha tudta volna, melyik az enyém s pont az íróasztalom közepére szállt. Hát tudjátok, gyerekek, én csak néztem, néztem, hogy most már tulajdonképpen mi is lesz. S egyszerre csak csudák-csudája, megszólal a kis veréb és beszélni kezd. Ezt mondta: „Kedves jó szerkesztő bácsi, én deputációba jöttem!“

— Deputációba? — szólok hozzá kételkedve. — Hát ha deputációba jöttél, hol felejtetted a cilinderes kalapot és a hosszú frakkot?

Mert, ugy-e, kis pajtásaim, azt ti is tudjátok, hogy ez így dukál.

Azt mondta a kis veréb: „Ej, la, lári-fári, nincs nekem se cilinderes kalpom, se hosszú frakkom, mint a fő-istván urnak, de jó szívem az van, azt hoztam el ide az összes jó gyerekek nevében.“

— Ez a legszebb beszéd, — szóltam a kis verébhez, — ezt már szeretem. Hát aztán mit akarsz a jó sziveddel, kis veréb?

— Nem akarok én semmit, kedves szerkesztő bácsi, mert én mindig csak kérek, mint ahogy a jó gyerekek szokták és azt szeretném, hogy tessék már egy nagyon hosszú, nagyon hosszú, mókás mesét közölni, hogy örüljenek a gyerekek.

Erre aztán kezdtem el csak igazán gondolkodni. Oda is mentem az ablakhoz, kinéztem rajta s látom, hogy egy kis fiu, meg egy kis leány mennek az utcán és csokoládét szopogatnak. Vidáman kiáltok fel: *ez kell a magyar-nak!* És olyat esptam az íróasztal közepére, hogy a kis veréb úgy megrezsent, hogy még a szivecskéje is olyan gyorsan dobogott, hogy orvost kellett hívni.

— Megvan! — mondtam a kis verébnek, mire ő azt mondja: Mi van meg? Hát mi volna meg más, kis veréb, mint a legfontosabb, a mese — címe! Még pedig az lesz a címe, hogy „Csokoládé-ország.“

Tudjátok meg, gyerekek, lesz abba annyi csokoládé, meg édesség, meg annyi csuda jó dolog, hogy olyan sokat fogtok nevetni, hogy — na! A sok nevetéstől egészen megfogtok feledkezni még a vacsoráról is.

A „Csokoládé-ország“ meséjét a jövő számban kezdjük meg, csak ezt akartam nektek elmesélni, de a kis veréb azt mondta, sohse tessék fáradni, szerkesztő bácsi, elrepülök én minden anyukához és apukához és megsugom nekik az eljövő „Csokoládé-ország“-ot.

Hát így, kedves gyerekek, én most már egy szót sem szóltam!

Szervusztok! Ölel szeretettel benneteket a

Szerkesztő bácsi.

„Chrisanthéme“ részére. A puncstortát különféleképpen készítik, sőt magamnak is három különböző receptem van, melyek közül az alábbi választottam a közlésre. 6 tojás sárgáját, 14 deka cukrot, 14 deka darált mandulát, 5 deka reszelt csokoládét, egy pici fahéjat jól elkavarunk, hozzáadjuk a 6 tojás sárgáját és torta-formában kisütjük. Ez lesz a torta alja. Azután 5 tojás sárgáját, 15 deka cukorport, egy narancs és egy citrom héját megreszelve,

egy félcitrom levét, 10 deka lisztet szintén jól elkavarunk, beleadjuk a hat tojás kemény habját és megsütjük. Ez lesz torta felső lapja. A kettőt finom lekvárral összeillesztjük, kötőtűvel megszurkáljuk. Egy narancs, egy citrom levét fél deci finom rummal és megfelelő mennyiségű cukorral összevegyítjük és hidegen a tortát leöntjük. Másnap rumjéggel levonjuk. Jó sikert kíván *Zdeborskyné, Bpest.*

„Szeplős kis leánynak.“ A szeplőt és bőrfoltokat megszünteti és elhalványítja a Heinrich-féle gyártmányu kitűnőnek bizonyult „Epe-gyógyszappan“ s ezért ajánlhatjuk, hogy a tavasz kezdetével előzze meg ennek használatával a szeplők kiütését. Üdv. a *Szerk.*

„Egy Panni néni.“ A kisleány részére, — ha komoly életpályát akar magának választani, — csak azt tanácsolhatjuk, ha anyagi körülményei nem gátolják benne, folytassa tanulmányait, mert négy polgárral igen esékély reménye lehet és csak rendkívüli esetben tudná biztosítani jövőjét. Igaz, hogy ma minden pálya tul van zsufova s majdnem lehetetlen meghatározni, hogy melyiken tudna tanulmányai végeztével gyorsan elhelyezkedni. Ugy véljük, hogy a tanítóképző, kereskedelmi, óvóképző pályák volnának azok, melyek a kisleány érdekében a legmegfelelőbbeknek bizonyulnának. Nyitott pálya a tisztviselői pálya, de a leépítés következtében a legnehezebben itt lehet elhelyezkedést találni még azoknak is, akik hosszú gyakorlat-tal rendelkeznek.

A fentiekén kívül rendelkezésre áll „Előfizetőink ingyenes hirdetési“ rovata arra az esetre, ha az elhelyezkedést okvetlenül szükségesnek találják. Kézesókkal a *Szerk.*

„Nagy tévedés.“ Bizony nagy tévedés volt, Nagyságos Asszonyom, a legkisebb szimpátia nélkül, — első házasságából ismerve a házaseletet — másodsor férjhezmenni. És egyáltalán nem tudjuk megérteni és saját magunk előtt megindokolni e lépését, már azért sem, mert mint írja, — teljesen rendezett anyagi körülményei miatt, — nem szorul arra, hogy ilyen tekintetben bárki segítségére kellene támaszkodjon. Hogy a szeretet hiányzik a férjéből s a leghidegebben, mondhatni ridegen viseltetik Önnel szemben, — talán nem éppen egyedül ő az oka, mert Nagyságos Asszonyom azt írja, hogy „gyűlöli.“ Ilyen kijelentés után nem lehet csodálkozni, hogy ezt a férj is megérezte, tudatára jött annak, hogy nem tudott helyet találni a felesége szívében. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a nő szeretettel, gyöngédséggel, kedvességgel, megértéssel és lelki, szellemi-intelligenciával bármely férfit úgy tud magához láncolni, ahogy akarja. Természetesen, ha a férfit erre érdemesnek találja. Azonban, Nagyságos Asszonyom leveléből azt látjuk, hogy férjét sem mint férfit, sem mint férjet egyáltalán nem értékeli és nem becsüli. Ezen nem lehet más-ként segíteni, — mint elválással. Meg lehet próbálni, mielőtt erre határozná el magát, hogy férje előtt őszintén, leplezetlenül tárja fel asszonyi sérelmeit s ha azok nem találnak megértésre, — szét kell szakítani a láncot, mely mindkettőjük részére a börtönt jelenti. Hogy Nagyságos Asszony részére tart-e fenn az élet családi boldogságot, —

sem ígent, sem nemet nem mondhatunk, mert ez olyan mérész jóvendülés volna részünkről, melyért súlyosan megróthatna. Művésznek kell lenni, hogy életünket úgy rendezzük be, hogy boldogságot kapjunk érte. És ne felejtjük el és ne merjük kétségbe vonni, hogy nem mindnyájunkban él az isteni szikrából egy parány, csak fel kell hogy fedezzük magunkban. Ki mennyit tud magából kisugározni, annyi értéket jelent az élete.

Nagyságos Asszonyom, még nem késő, kutasson lelkében és meglátja, hogy az élet mindenkinek szép és gyönyörködtető csudákkal teli, csak érteni kell a kiaknázásához. Kézsókkal a Szerk.

„Tudatlan asszonyka.“ Az ebédlőszekrényre nem kell terítőt alkalmazni, bár vidéken magáért a kézimunkáért, ki-ki a maga egyéni ízlése szerint, díszítésképpen terítőt helyez rá. Ez a háziasszony ízlésétől függ. A szekrénybe — ha nem áll rendelkezésre ezüst — kristályüveget lehet tenni. Üdv. a Szerk.

Nervi

Világos selymeskébbe fénylő tenger,
A láthatáron egy vitorla látszik,
Fehér hattyúnak vélhetné az ember,
A partra tart, mely messze ködbe játszik.

A parti utakon sétáló emberek,
A zöld babér fölött a sok narancs pirul,
Finom főenyéb' játszó vig gyermekserceg,
A kerti kőfalon ezer virág virul.

A szikla szitról visszahull a hullám,
Fölötte szállong egy karesu sirály.
Szívem dobog és dabra kész a muzsám,
Mely boldogabb s örök hazába száll!

(németből) DR. BOZÓKY KÁLMÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BELA

Segédszerkesztő: tordai BÓJTHE ETELKA

Kiadóhivatali igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetőink ingyenes hirdetései:

Páratlanul olesón világmárkás zongorák, pianinók, részletfizetésre. Javítás, hangolás, kölcsönzés: Ehall zongoratermeiben, Andrássy-ut 15.

Eladó sürgősen és olesón Siófok mellett 100 mh. prima szántóföld, 2 mh. szőlővel, présházzal, 4 szobás lakással és összes gazdasági épületekkel. Állomás mellett. Megkeresést V. M. jelzéssel kiadóba kérek.

Kedves olvasótársnőim közül ki volna hajlandó engem társalgói, felolvasónői, irodagyakornoki, vagy belgazdaságkezelői álahoz juttatni. Háztartásban segédkeznek, fehéreművarráshoz értek és levelet németül is beszélnek. Szíves pártfogást és levélbeli értesítést „Dolgozni akarok“ jelígre kiadóba kérek.

Sürgősen eladó. Rózsadombon 521 négyszögöles villatelek, gyönyörű kilátással a Dunára, 3 perc a most épülő autóbussz-megállótól. Felvilágosítás nyervehető d. u. 2—3 óra között telefonon 96—99. alatt.

Intelligens szülész női kényelmes lakásán szülőnőket fogad. Nagy Istvánné, Bethlen-u. 5., II. 6. Keletivel szemben.

Ezuton nyilvánított köszönetemet a „Magyar Uriasszonyok Lapja“ mindazon igen tisztelt előfizetőinek, kik a karácsonyi és újévi bevételeiket üzletemben eszközölték. Kérem, hogy továbbra is részesítsenek megtisztelő támogatásukban. Teljes tisztelettel Zelenkai R. L. Budapest, IV., Szervitálér 6.

Egyedülálló, középkori intelligens urinő, aki több évig felügyelői minőségben volt alkalmazva intézetben, házvezetőnői alkalmazást keres kifejezetten uri családnál, vagy magányos urnál. Házvezetésben teljesen perfekt. Levélbeli megkeresést „Tisza“ jelígre a kiadóhivatalba kérek.

Spanyol-nátha, tüdőesushurut, gége- és torokbajoknál biztosan enyhít és gyógyít az eredeti „Wiesbadeni Gyógyinhalátor.“ Ára: előfizetőinknek 14.40 pengő, teljesen felszerelve és ingyen postaköltséggel. Utányvét mellett szállítja Rottár Alfonz „Hattyú“-drogéria, Esztergom.

Csáthyné fűzetermében fűzők, melltartók, haskótkák (orvosi rendelésre is) jutányosan készülnek. Teréz-körut 27., III. (Lift.)

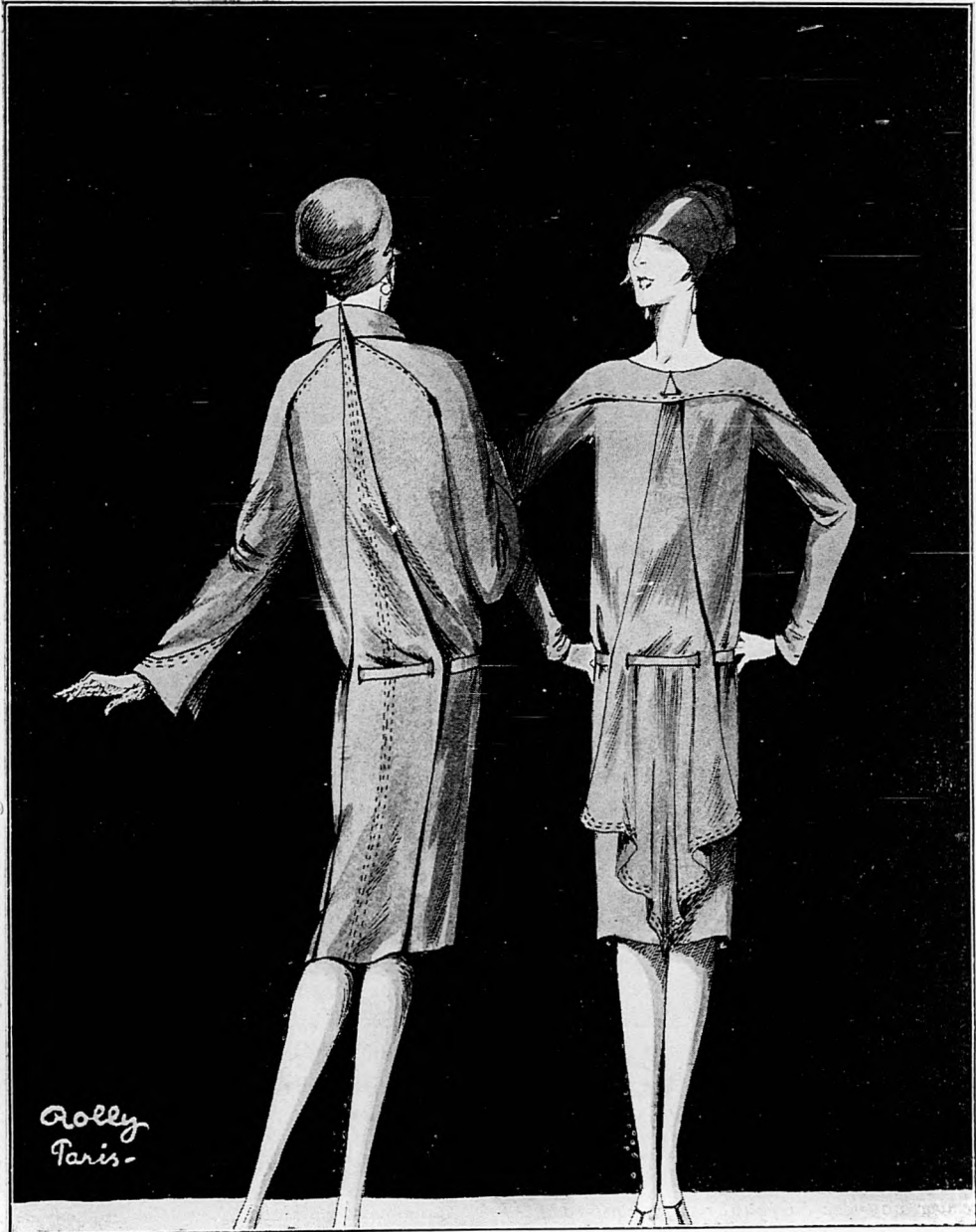
Nagy- és kismosáshoz legjobb a HÓVIRÁG

önműködő mosóanyag, mert szappan, vagy bármely más szer alkalmazása nélkül csak kifőzéssel minden ruhát

önmaga hófehérre mos.

Gyártja: Albatros Rt. (Lessive Phénix alapítása) Budapest, V., Nádor-utca 6.

Tessék szerkesztőségünk után ingyenes mintacsomagot kérni.

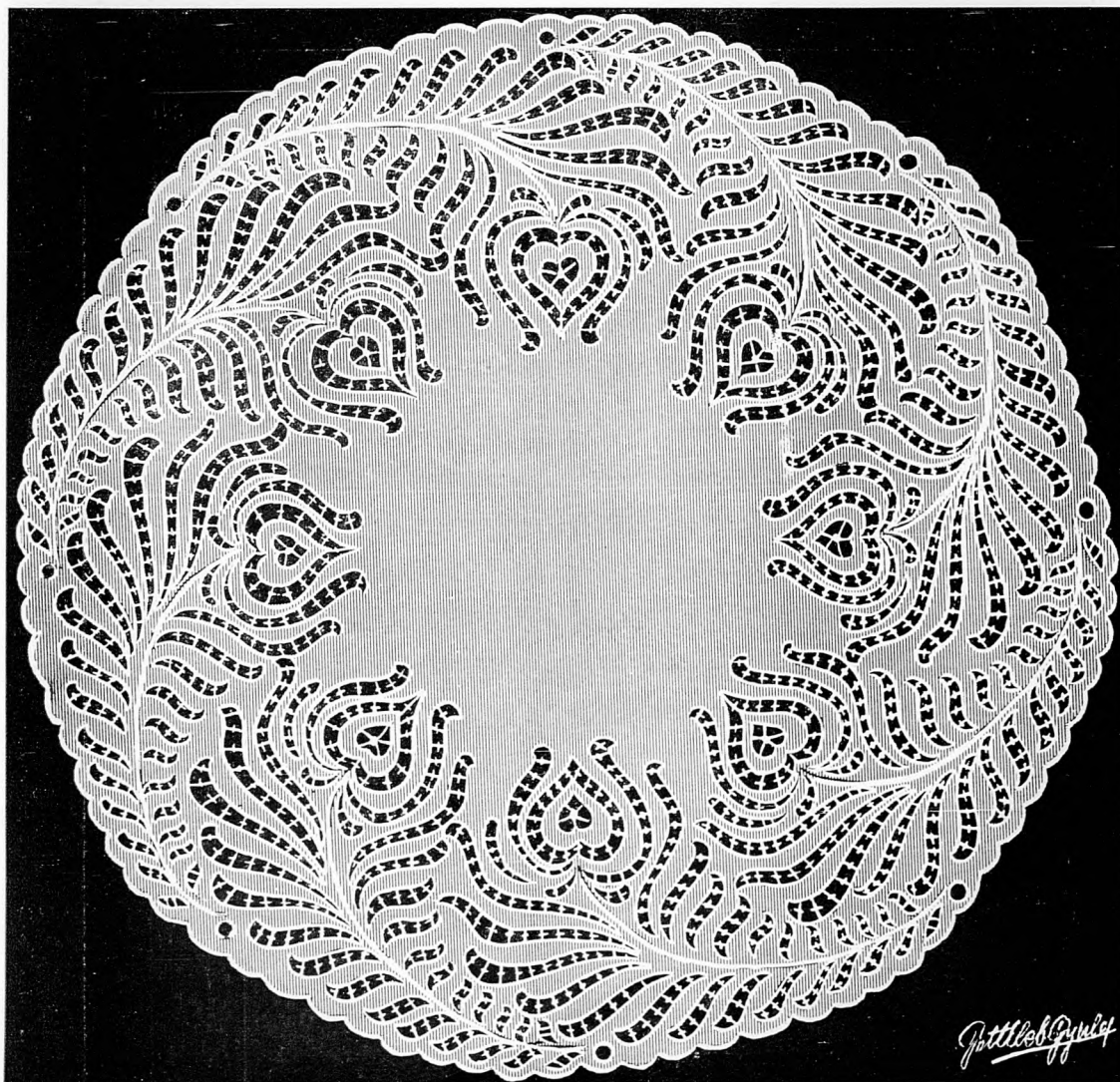

1

2

1—2 Complet, — puha tavaszi szövetből.

EZT A CSODASZÉP MILIÓT ADJUK AJÁNDÉKBA

90/90 cm. nagyságban, a legfinomabb batisztra előrajzolva, póstán bérmentve hazaszállítva, mindazon mélyen tisztelt előfizetőinknek, akik ezentul lejárator előfizetéseiket egy évre meghosszabbítják.

De módot akarunk nyújtani azoknak az i. t. előfizetőinknek is *ezen ajándék elnyerésére*, kiknek előfizetése *mult év október, november, december vagy ez év január vagy február havában lejárt és előfizetéseiket csak félére vagy negyedére hosszabbították meg*. Ha tehát fenti módon eszközölt előfizetéseikhez még egy félévi (9,5 pengő) vagy háromnegyedévi (12 pengő) előfizetési díjat kiadóhivatalunkhoz beküldenek, úgy szintén részesülnek ezen ajándékban.

Nem küldhetjük meg a fenti miliót azon i. t. előfizetőinknek, kik bár egy évre előfizettek, de bekötési táblát már kaptak ajándékba.

A miliót teljesen készen, himezve, mosva, vasalva s ugyan-csak póstán bérmentve küldjük meg azoknak a lelkes előfizetőinknek, akik előfizetők táborát 10 új fél éves előfizetővel gyarapítják és pedig olyképen, hogy ezen előfizetőknek előfizetési díjait küldik be hozzánk, nem pedig címeket mutatóvány-szám megküldése céljából.

Ismételjük, hogy a batiszt a **legfinomabb** műnőségű, az előrajolás kifogástalan szép s épen ezért minden tekintetben szavatosságot vállalunk, hogy kedves előfizetőink a milióval meg lesznek elégedve.

Ujjonnan belépő előfizetőinket csak abban az esetben illeti meg ezen ajándék, hogyha nem ügynök után, hanem akár ismerőseik révén, akár pedig közvetlenül kiadóhivatalunkban eszközlik előfizetéseiket. Ezzel ugyanis ügynökeink esetleges üzérkedéseinek kívánjuk elejét venni.

Kérjük kedves előfizetőinket, fogadják ezen ajándékunkat szívesen, mert ennek bevezetésére különösen az indította kiadóhivatalunkat, hogy tapasztalta előfizetőink részéről kézimunka rovatunk iránt megnyilvánult nagy érdeklődést és ezzel alkalmat kívánt nyújtani, hogy azzal ajándékozza meg, amit legjobban értékelnek és legnagyobb örömet szerezhetjük vele.

Tisztelettel
A KIADÓHIVATAL